

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горювий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: Н. Тарасенко, Ю. Половинчак, О. Ворошилов, О. Рябоконт. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. Е-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 61
(23 серпня 2011 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ	3
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	21
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	24
ПОЛІТИКА	32
ЕКОНОМІКА.....	40

Шановні колеги!

**Щиро вітаємо Вас з 20-ю, ювілейною,
річницею Незалежності України!**

**Бажаємо Вам нових звершень
і досягнень, здійснення професійних
планів, добробуту та стабільності!**

Колектив СІАЗ

У ЦЕНТРІ УВАГИ

23 серпня – День державного прапора України

Сьогодні в Україні святкують День державного прапора.

З нагоди свята Президент України В. Янукович привітав український народ. «Під синьо-жовтими знаменами український народ утверджував віковичну мрію про свободу, державність та соборність. Саме цей стяг 20 років тому було внесено до сесійної зали Верховної Ради, що символізувало початок нової сторінки в нашій історії – утвердження новітньої української державності.

Державний прапор України є уособленням нашої національної єдності, честі та гідності ... Ми повинні оберігати та шанувати Державний прапор України як національну святиню. Це наш конституційний і громадянський обов'язок», – ідеться в привітанні.

До Дня прапора приурочено цілий ряд заходів. Так, Президент України В. Янукович сьогодні взяв участь у церемонії підняття Державного прапора України, яка відбулася на площі перед Адміністрацією Президента (вул. Банкова, 11). Перед будівлею Адміністрації Президента вишикувалася рота Почесної варти в складі представників трьох родів військ. Державний прапор України був урочисто піднятий під виконання військовим оркестром гімну України і збройових залпів. Воїни роти Почесної варти і оркестр пройшли перед Президентом України урочистим маршем.

Крім того, В. Янукович візьме участь в урочистостях з нагоди 20-ї річниці незалежності України (Національний палац мистецтв «Україна»).

Також урочиста церемонія підняття Державного прапора України відбудеться біля столичної мерії. В акції візьме участь голова КМДА О. Попов. У рамках заходу відбудеться вручення паспортів громадян України 16-літнім киянам, переможцям шкільних олімпіад, музичних фестивалів, спортивних змагань, активістам учнівського самоврядування.

Нагадаємо, День державного прапора України відзначається 23 серпня згідно з Указом Президента України від 23 серпня 2004 р. До цього День державного прапора святкувався тільки в Києві на муніципальному рівні. Столиця відзначала це свято 24 липня. Саме цього дня в 1990 р. синьо-жовтий прапор було піднято над Київською мерією.

У 2009 р. Президент В. Ющенко вніс зміни до цього указу, заснувавши щорічну офіційну церемонію підняття прапора 23 серпня по всій Україні.

Цього року урочисті церемонії підняття державного прапора заплановані у всіх регіонах країни.

Зокрема, сьогодні перед Ратушею Львова учасники львівської команди «Майданс» сформуєть живий прапор України. Підготовку над танцювальною постановкою вже завершили 500 осіб.

В Ужгороді у громадсько-політичному відзначенні Дня державного прапора, організованого «Громадським центром», взяли участь виконувач

обов'язків голови ОДА І. Бушко, перший заступник голови облради В. Закурений, депутати різних рівнів, представники культури і науки, політичних партій та об'єднань громадян, релігійних організацій, мешканці та гості міста.

Також 23 серпня в Керчі на горі Мітрідат буде розгорнуто величезний прапор, що складатиметься з двох полотен жовтого та блакитного кольору довжиною 20 м і шириною півтора метри кожне. Ця ініціатива належить місцевому молодіжного виконкому. Акція розпочнеться ходою молоді центральними вулицями міста, а потім підняттям по Мітрідатських сходах на гору до Обеліска Слави.

Урочисто піднято Державний прапор України і у Посольстві України в Москві. На церемонії підняття прапора посол України в Росії В. Єльченко наголосив, що День державного прапора України нерозривно пов'язаний із завтрашнім святом – Днем Незалежності України. «У цьому поєднанні ми відчуваємо органічний зв'язок між державою, її символами і українським народом», – зазначив посол.

Загалом, 23 серпня на всіх державних будівлях в Україні прийнято урочисто піднімати український прапор.

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Альтернативна енергетика в Україні: стан та перспективи розвитку

Перехід на використання альтернативних видів енергії є актуальним в усьому світі вже декілька десятиліть. Стійка тенденція до подорожчання вугілля, природного газу та нафти змушує шукати шляхи зменшення їхньої частки в загальному обсязі виробленої енергії, а трагічні події на японських АЕС змусили людство вкотре задуматися про відмову від атомної енергетики. Необхідно враховувати також вичерпність природних ресурсів, адже, за оцінками British Petroleum, через 178 років єдиним викопним джерелом енергії на Землі залишиться торф. У 2056 р. закінчатся всі розвідані на сьогодні запаси нафти, до 2077 р. не стане урану, у 2079 р. буде спалений останній кубометр газу, а в 2178 р. у топці зникне остання лопата кам'яного вугілля.

Сьогодні світ розуміє переваги, які несе альтернативна або відновлювальна енергетика. Це демонструє підвищена увага до даної галузі в переважній більшості країн земної кулі. Так, уже у 2008 р. вкладення в енергетику з поновлюваних джерел перевищили інвестиції в традиційну, у 2009 р. кількість уведених у дію альтернативних потужностей перевищила

кількість введених традиційних потужностей. А в 2010 р. потужності, наприклад, сонячної енергетики у світі збільшилися удвічі. Міжнародне енергетичне агентство (International Energy Agency) прогнозує, що до 2050 р. сонячна енергетика забезпечить 20–25 % світового виробництва електроенергії.

Досі Україна йшла цим шляхом з помітним відставанням від розвинутих країн, при тому, що Україна значно більше за інших залежить від цін на газ і нафту, що несе як економічні, так і політичні ризики. Якщо говорити про енергобаланс України, то у 2010 р. 47,4 % усієї української електроенергії виробили АЕС, 41,5 % – теплові станції, 6,4 % забезпечили ГЕС.

Сьогодні в Україні п'ять атомних станцій. Енергоблоки однієї з них, Чорнобильської, яка, до речі, найстарша (перший блок запущений у 1977 р.), зупинені назавжди. Інші – Південноукраїнська, Запорізька, Рівненська та Хмельницька – продовжують роботу і щороку виробляють понад 75 млрд кВт•год енергії. Проектний строк експлуатації українських АЕС – 30 років. Наразі жодна з них ще не вичерпала свого ресурсу, адже деякі енергоблоки введені в дію лише в 1995 і навіть у 2004 рр. Єдиний енергоблок, експлуатаційний термін дії якого вичерпується в поточному році, – № 1 Рівненської АЕС потужністю 500 МВт, запущений 1981 р. Але навіть у разі його відключення атомна енергетика України не зазнає жодних втрат.

Зараз навколо атомної енергетики України точиться чимало дискусій. За словами експерта з питань енергетичної безпеки Б. Соколовського, наші атомні станції цілком безпечні й допомагають значно скоротити споживання імпортного газу. «За кілька, ну принаймні 4–5 минулих років, загалом в Україні якихось ядерних надзвичайних ситуацій не відбувалось, і це позитивно. На сьогодні, вважаю, наша система ядерної енергетики функціонує безпечно», – впевнений він.

Інші ж експерти з такою позицією не згодні. Адже з кожним роком енергоблоки атомних станцій стають дедалі небезпечнішими. І ремонтувати їх, на думку ряду експертів, не варто: краще вкладати гроші у відновлювані джерела енергії. «Ми хочемо, щоб в Україні працювали сучасні, нові, безпечні джерела енергії. І не витратити величезні кошти на те, щоб підтримувати цих старих ядерних монстрів», – заявив експерт з питань енергетики Д. Хмара.

Теплових електростанцій в Україні значно більше. Найпотужніші – Запорізька, Вуглегірська, Зміївська, Трипільська, Придніпровська, Ладжинська, Бурштинська та Київські – ТЕЦ-5 і ТЕЦ-6. Працюють вони на вугіллі, мазуті, нафті та газі. І, поза сумнівами, є забруднювачами навколишнього середовища номер один. Адже одна тепла електростанція потужністю 2 тис. МВт, яка працює на вугіллі, щороку викидає в атмосферу близько 20 тис. т шкідливих речовин. А оскільки розташовані вони передусім у місцях великого скупчення споживачів, то не дивно, що, приміром, місто Бурштин, біля якого розташована Бурштинська ТЕС, посідає «почесне» третє місце в рейтингу найбрудніших міст України.

Сукупно теплоелектростанції України виробляють понад 50 млрд кВт

енергії щороку. Але стан їх набагато гірший, аніж АЕС. Наразі майже 90 % енергоблоків теплових станцій вичерпали свій ресурс і становлять чимдалі більшу загрозу для навколишнього середовища. Щоб змінити ситуацію, вкрай потрібно або модернізувати енергоблоки, або просто закрити станції, які відпрацювали проектний термін. Зробити це значно дешевше, ніж законсервувати хоч один ядерний реактор. До того ж потужність переважної більшості українських ТЕС не перевищує 500–1000 МВт. Тому їх поступове відключення для модернізації або консервації в жодному разі не спричинить проблем на енергетичному ринку України.

Екологічно найчистішими справедливо вважаються гідроелектростанції. Їх в Україні також удосталь. Проте їхня роль в енергетичному балансі країни не така важлива, як АЕС. Їх використовують на повну потужність у пікові години навантаження, коли українці споживають найбільше електроенергії. Це ранкові години, коли люди прямують на роботу й запускаються у дію численні промислові агрегати, та вечірні – коли всі повертаються додому та займаються домашніми справами.

Екологічно чисті гідроелектростанції мають й суттєві недоліки: для їх будівництва (створення водосховищ) підтоплюються десятки гектарів землі. Унаслідок цього екологічний стан у регіонах погіршується, змінюється екосистема. Деякі експерти вважають таку ціну завищеною для підтримки електромережі в час пікових навантажень.

Альтернативою гігантам є маленькі ГЕС, які будуються на бурхливих та швидкоплинних гірських річках. До 60-х років в Україні працювали 1500 таких станцій. Спільно вони виробляли 2 тис. МВт енергії. Проте спорудження атомних та теплових «монстрів», з якими маленькі електростанції, звісно, не могли конкурувати, відчутно загальмувало розвиток цього напрямку в енергетиці. І більшість «крихіток» просто зупинилися.

Наразі в Україні вдалося реконструювати лише 70 малих ГЕС загальною потужністю 108 МВт. Щороку вони виробляють 395 млн кВт•год електроенергії, тобто 0,02 % від загального обсягу. І це при тому, що водний потенціал гірських річок становить 8,3 млрд кВт•год. А ми використовуємо його лише на 5 %.

Цікавість інвесторів до будівництва малих ГЕС зростає після ухвалення у 2009 р. закону, спрямованого на стимулювання розвитку в країні альтернативних джерел енергії. Наприкінці минулого року стало відомо, що швейцарська енергетична компанія спільно з українськими партнерами має намір побудувати сучасну ГЕС у Закарпатській області, на р. Тересва. Проект вартістю 110 млн євро передбачає будівництво каскаду з чотирьох електростанцій, потужністю 6 МВт кожна. Обсяг виробленої такою станцією електроенергії може сягнути 100 млн кВт•год на рік.

На альтернативну енергетику в Україні припадає лише 3 % від загального обсягу вироблюваних кіловат, хоча умови для зведення вітрових та сонячних станцій у нас одні з найвигідніших у світі й набагато кращі, аніж, скажімо, у Німеччині або Польщі. За фаховими даними, середньорічна

кількість сумарної сонячної радіації, що надходить на 1 кв. м поверхні, на півдні України перебуває в межах 1400 кВт•год/кв. м і вище. Це означає, що технічно-досяжний енергетичний потенціал сонячної енергії є еквівалентним 6 млн т умовного палива. Його використання дало б змогу нам заощадити 5 млрд куб. м природного газу. Натомість енергію сонячних променів виробляють у промислових масштабах лише три електростанції, встановлена потужність яких не перевищує 4 МВт.

Схожа ситуація і з вітроенергетикою. Перетворювати енергію повітряних потоків на електрику в Україні почали ще в 30-х роках минулого сторіччя. Але далі будівництва єдиної турбіни в Павлограді справа не пішла. Наступна спроба розвинути вітроенергетику відбулася в 90-х роках і теж виявилася марною: з 1990 МВт потужностей, запланованих на папері, збудувати вдалося лише 90 МВт.

Теоретичні ресурси, тобто кінетична енергія вітру в межах території України, перевищують нинішнє виробництво електроенергії приблизно в 150 разів, а ресурси суші, які реально можна використовувати на сучасному рівні розвитку віротехніки, перевищують ці обсяги вдвічі. Значно більші ресурси можливо залучити, використовуючи вітроелектричні станції водного базування, насамперед на морі, де вітри сильніші та стабільніші. Приміром, лише вітровий потенціал Сиваша дає змогу виробляти електроенергії в 1,5–2 рази більше, ніж сучасні обсяги її виробництва в Україні.

Як повідомила глава Всеукраїнської екологічної ліги Т. Тимочко, згідно з дослідженнями НАН України, 11 областей України можуть повністю покрити побутові потреби свого населення за рахунок сонця, і ще шість – за рахунок вітроенергетики. Еколог зауважила, що Україна має величезний потенціал розвитку сонячної і вітроенергетики. «По вітроенергетиці – це Запорізька, Миколаївська, Донецька, Дніпропетровська, Луганська області, також Закарпаття, за сонцем – це ті ж приблизно області і увесь південь (Одеса, Миколаїв Херсон, Крим)», – сказала Т. Тимочко.

На її думку, альтернативній енергетиці повноцінно розвиватися заважає державна підтримка атомної енергетики. «Атомне лобі настільки потужне і масивне, що, фактично, немає жодного керівника енергетичної галузі, який би говорив про альтернативну енергетику. Якби ми насправді зараз мали державні преференції не в забруднюючі області, а пов'язані з розвитком альтернативних джерел, ми зробили б дуже серйозний крок вперед, у тому числі відхід від подальшого нарощування атомної енергетики, яка загрожує і здоров'ю людей, і природному середовищу», – вважає еколог.

За оцінками експертів, використання вітрової енергії могло б сьогодні давати до 15 тис. МВт, а це приблизно стільки ж, скільки сьогодні дають усі 15 атомних енергоблоків України.

Технології отримання електроенергії за допомогою вітру дають реальні переваги, переконаний Б. Соколовський, колишній радник Президента України з енергетичних питань. До «плюсів» вітроенергетики можна віднести те, що це екологічно безпечно для Землі. Певною мірою вітрова енергетика набагато більш безпечніша порівняно з іншими видами

енергетики для людини, якщо вона не живе в радіусі 1,5–2 км від головних генераторів.

«Мінусами» цієї енергетики в усьому світі є те, що вітряки є потенційною загрозою для пташиного світу. Для України це особливо важливо, тому що зони, які б були ефективні для вітрової енергетики, збігаються з зонами сезонного перельоту птахів. І однозначної відповіді, чи не пошкодить вітрова енергетика популяціям окремих видів птахів чи всіх видів, ніхто не дав.

Крім того, вітрові електростанції, вважає енергетичний експерт, можуть заважати веденню сільського господарства, оскільки вітрова станція потребує приблизно у 200 разів більше площі, ніж атомна тієї самої потужності. Тобто активне запровадження вітрової енергетики скорочує використання орних земель.

Натомість експерт Національного екологічного центру Д. Хмара переконаний, що в Україні взагалі немає ніяких природних перешкод для будівництва вітряків. «Якщо є інвестор і є бажання побудувати вітровий парк, то в будь-якому регіоні країни можна знайти місце, яке не буде заважати птахам, – зазначає експерт. – Вітряки, крім того, не заважають сільському господарству. Вони можуть стояти посеред сільськогосподарських угідь і навколо них – це ж не атомна станція і не теплова станція, тому можна обробляти землю. Вітряки можна поєднувати з лісовим господарством, садівництвом, і в усьому світі це працює».

Однак в Україні, де природа цілком сприяє розвитку вітроенергетики, для того щоб відкрити вітрову електростанцію, необхідно пройти безліч процедур, говорить В. Боровик, голова правління альянсу «Нова енергія України». Якщо великі компанії ще можуть це зробити, то запустити невеличкі приватні вітрові електростанції майже неможливо.

«На сьогодні одні проблеми. По-перше, треба зібрати дозволи для підключення до мережі, по-друге, місцеве обленерго, яке володіє мережею і може вас не підключити і створювати свої проблеми для цього, – наголошує В. Боровик. – По-третє, не відрегульована процедура, якщо ви будете виробляти більше енергії, ніж ви споживаєте. Вам держава не компенсує, немає процедури оплати цієї виробленої енергетики».

У сусідніх державах такий механізм працює, як для великих компаній, так і для приватних вітряків. У країнах Західної Європи взагалі існує масштабна державна підтримка розвитку альтернативних джерел енергії. Українська ж енергетична стратегія пропонує до 2020 р. продукувати лише 6 % альтернативної енергетики, тоді як Європа ставить собі планку у 20 %, зазначає енергетичний експерт Д. Хмара.

Крім того, вітроелектростанції – це дешево. Якщо будівництво атомної станції в Україні може коштувати близько 6 млрд дол., зазначає Д. Хмара, то будівництво вітрової станції такої ж потужності буде коштувати в чотири рази дешевше.

Вітряки, на відміну від усіх традиційних джерел енергії, не потребують палива, і це, на думку експертів, головна їхня перевага. Світових запасів

нафти та газу щороку стає дедалі менше, а ціна на традиційне паливо підвищується. В Україні ж імпорт, зокрема газу, становить понад 60 %. А вітер імпортувати не потрібно. Впровадження вітроенергетики, на думку експертів, дасть Україні таку необхідну їй енергетичну, а отже, і політичну незалежність.

Перевагою сонячної енергії є насамперед те, що вона доступна в кожному кутку нашої планети, розрізняючись за щільністю потоку випромінювання не більше ніж удвічі. Тому вона приваблива для всіх країн з огляду на енергетичну незалежність. По-друге, сонячна енергія – це екологічно чисте джерело, що дає змогу використовувати його в дедалі зростаючих масштабах без негативного впливу на навколишнє середовище. Крім того, сонячна енергія – це практично невичерпне джерело енергії, яке буде доступне людству і через мільйони років.

До переваг сонячної енергії також можна віднести ще ряд факторів. Так типова сонячна система, виготовлена на базі монокристалічної кремнієвої технології, генерує протягом терміну своєї експлуатації більше енергії, ніж було витрачено на її виробництво. Наприклад, стандартна сонячна батарея наземного застосування, виконана за найбільш поширеною технологією, гарантовано служить 20–25 років, повертаючи витрачену на своє виробництво електроенергію в перші два роки експлуатації. Крім того, вартість електроенергії, виробленої за допомогою прямого перетворення сонячного випромінювання, постійно знижується і, за прогнозами, зрівняється з вартістю традиційної електроенергії не пізніше за 2015 р.

Для повного задоволення потреби всього Євросоюзу в електроенергії при нинішньому технічному рівні розвитку сонячної енергетики необхідно освоїти близько 0,7 % від його загальної площі. Проте ці площі не конкурують з корисними землями, оскільки для розміщення сонячних батарей використовуються дахи, фасади будівель, шумові загорожі автобанів та інші об'єкти. Тобто наявність вільного простору не є обмежуючим чинником для розвитку сонячної енергетики.

З технічної точки зору переваги сонячних систем полягають у відсутності необхідності використовувати будь-яке паливо, рухомі частини, що зношуються, проведення трудомісткого технічного обслуговування для підтримки системи в працездатному стані. Значною перевагою є їх модульність, що дає можливість швидкого монтажу в місця експлуатації, відсутність експлуатаційного шуму і джерел шкідливих викидів.

Світовий досвід показує, що бурхливий розвиток альтернативної енергетики, зокрема сонячної, став можливим у першу чергу завдяки належній підтримці на рівні держав. Програми стимулювання розвитку сонячної енергетики діють у багатьох розвинених країнах. Найпомітнішими серед них є програми «Сто тисяч дахів» у Німеччині, «Мільйон дахів» у США і «Мільйон дахів» у Японії.

Що стосується розвитку в Україні сонячної енергетики, Національне агентство України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів (НАЕР) у рамках стратегії розвитку відновлюваної

енергетики передбачає, що до 2030 р. частка сонячної енергетики у структурі загальної має становити 7 %.

Наразі сонячна енергетика залишається найдорожчою в Україні. На «зелений тариф» можуть претендувати лише девелопери величезних проектів. Хоча, за словами виконавчого директора консалтингової компанії Fuel Alternative Ю. Березовської, у першу чергу необхідно реалізовувати дрібні проекти – так звані невеликі сонячні електростанції на дахах будинків. Таким шляхом ішла Німеччина, Іспанія, Ізраїль, які нині є лідерами з використання сонячної енергії. «Цей сегмент у нас поки що не розвивається. Нема розуміння на державному рівні, як це простимулювати, як дозволити “зелений тариф” для невеличких домогосподарств, що бажають поставити на дах сонячні панелі, під’єднатися до мережі та продавати енергію. Державні служби взагалі сходяться на думці, що це буде важко технічно зробити. Тому поки що ставка – на великі сонячні електростанції», – підкреслює Ю. Березовська.

За її словами, аби забезпечити будинок площею 150–200 кв. м електроенергією для освітлення та роботи побутових приладів, потрібна сонячна установка потужністю 2 кВт. Вона обійдеться приблизно у 5 тис. євро. За такі гроші можна купити дизельну станцію і забезпечувати її паливом кілька років. Тому, вважає експерт, тут потрібно йти шляхом Німеччини, де є механізми компенсації чи пільгового кредитування, які скорочують термін окупності сонячних модулів до 10 років і менше.

У Криму у вересні минулого року була запущена перша сонячна електростанція потужністю 7,5 МВт. Нині будуються дві нові: у Криму – потужністю 12 МВт та під Одесою – потужністю 30–40 МВт. Загалом у 2011 р. має додатися близько 70 МВт сонячної енергетики. Але знову ж таки, це будуть проекти великих сонячних електростанцій. Частка ж малих сонячних установок навряд чи перевищить 1 МВт.

Експерт із сонячної енергетики Д. Лукомський, відзначаючи, що наразі Українська держава вже почала впроваджувати законотворчі ініціативи, спрямовані на розвиток альтернативної енергетики в цілому і сонячної енергетики як її складової, підкреслює, що зелений тариф для електроенергії, виробленої за допомогою сонячних панелей, формально діє, але на практиці ним ще ніхто не зміг скористатися. Наразі ситуація дуже схожа з відшкодуванням ПДВ. На папері цей податок має повертатися експортерам без перешкод, а на практиці – безліч об’єктивних та штучних затримок та перепон. «Поки в державі не буде чіткого та прозорого тлумачення всього ланцюга від резервування коштів у відповідних спецфондах державного бюджету до їх передачі в руки кінцевого виробника сонячної електроенергії, доти ми не отримаємо більш-менш великих проектів будівництва сонячних електростанцій. А без таких проектів майже не реально говорити про розвиток внутрішнього ринку сонячної енергетики», – вважає Д. Лукомський.

Експерт оцінює обсяг встановлених сонячних панелей в Україні як дуже малий, потужність якого становить не більше ніж 1 МВт. Переважно сонячні

батареї в Україні використовують для інсталяцій систем автономного чи резервного живлення об'єктів. Це, наприклад, сонячна електростанція на острові Зміїний, вуличне освітлення в місті Острог, забезпечення резервного енергозабезпечення газорозподільчих пунктів технічних приміщень «Київгазу», системи сонячного енергозабезпечення офісних приміщень, приватних котеджів та заміських будинків та багато іншого. Очевидно, що наразі кількість таких об'єктів на душу населення порівняно мала, але прецеденти є і кількість успішних інсталяцій, на думку експерта, у найближчі роки буде тільки зростати.

«Нині сонячна енергетика перебуває на початковій стадії свого розвитку, – вважає Г. Забарний, доктор технічних наук, професор, заввідділу Інституту відновлюваної енергетики НАН України. – Скажімо, ще надто маленький коефіцієнт корисної дії у сонячних перетворювачів – лише 20 %. Але вже розробляються нові технології, що дадуть змогу підвищити економічність і енергетичну ефективність таких установок».

Наприклад, австралійські фахівці розробляють надтонкі сонячні батареї нового покоління. Їх товщина у 20 разів менша товщини звичайного паперового аркуша. У недалекій перспективі, вважають розробники, ці батареї допоможуть перетворювати стіни хмарочосів та інших висоток на справжні сонячні електростанції. Нові сонячні батареї створюються методом струменевого друку. При цьому кремій у газовому стані наноситься на тонкоплівкові підкладки заданої ширини і довжини. Батареї можуть бути і багат шаровими, що дасть змогу отримувати більше енергії Сонця в різних спектрах його випромінювання. Спочатку розробники проведуть експеримент, розвернувши сонячні батареї на одній з будівель в Австралії. Під час досліджень будуть вирішені питання надійності системи, збору електроенергії, її передачі і зберігання в акумуляторних пристроях.

Більшість експертів та потенційних інвесторів сходяться на думці, що основною проблемою гальмування проектів з альтернативної енергетики в Україні донедавна був брак стимулювання з боку держави. Як показує світовий досвід, для розвитку вітроенергетики урядами різних держав прийнято відповідні законодавчі акти для зниження податку для тих, хто використовує вітроустановки. Наприклад, у Данії 75 % вітроустановок є приватною або кооперативною власністю, власники установок звільняються від податку. У США власники вітроустановок отримують державний кредит від 0,5 до 1,5 цента за 1 кВт•год електроенергії, що продається. Цей кредит входить до податку, страхування або платні за землю. Для популяризації вітроустановок в Англії розроблено маршрути їх огляду для школярів під час літніх канікул.

Минулого літа перший віце-прем'єр-міністр України А. Клюєв, який очолив міжвідомчу комісію з розвитку енергетики, жорстко розкритикував підсумки реалізації Комплексної програми будівництва вітрових електростанцій в Україні. За його словами, за півтора десятиліття виділено 52 % запланованих коштів, а побудовано – всього 17 % запланованих потужностей. «Результати виконання програми чітко показують усю

неефективність механізму, коли проекти реалізовувалися за державний рахунок. Стимули повинні лише створювати умови для приватного капіталу. Тільки коли проекти будуть самоокупними, коли інвестор буде ризикувати своїми грошима, вони будуть ефективними», – заявив тоді А. Ключев.

Правда, за останні роки справа стимулювання державою розвитку альтернативної енергетики зрушила з мертвої точки. Це пов'язано з ухваленням у квітні 2009 р. поправок до Закону «Про електроенергетику», що стосуються введення «зеленого» тарифу.

За інформацією Національної комісії регулювання електроенергетики, наразі «зелений тариф» встановлений уже для 43 компаній, які виробляють «зелену» електроенергію на 75 об'єктах. Їх кількість постійно зростає. Зокрема, на відкритому засіданні НКРЕ 7 квітня були затверджені «зелені» тарифи для трьох нових компаній. За законом, «зеленою» вважається електроенергія малих ГЕС, вироблена з біомаси рослинного походження, а також з енергії вітру та сонця.

«Більш прозорим, ніж зараз, процес встановлення “зелених” тарифів бути не може, – запевняє С. Дунайло, член НКРЕ. – Усе чітко регламентовано Законом “Про електроенергетику” (у ньому встановлені навіть коефіцієнти, що впливають на величину тарифу), є й відповідний порядок встановлення, перегляду та припинення дії “зеленого” тарифу, затвердженого НКРЕ. Випадків відмови у встановленні “зеленого” тарифу не було».

Наразі проводиться робота з розповсюдження механізму «зеленого» тарифу на виробництво енергії з біогазу – спеціальна робоча група під егідою профільного комітету Верховної Ради працює над відповідними законодавчими поправками. До неї входять представники Мінпаливенерго, НКРЕ, НАЕР, народні депутати. Перед групою стоїть завдання визначити прийнятний рівень «зеленого» тарифу при спалюванні біогазу тваринного і рослинного походження, отриманого при утилізації сміття в сміттєсховищах.

У цілому, більшість експертів дуже позитивно оцінюють механізм «зеленого» тарифу, вписаний у законі. Зокрема, Є. Сухін, президент Спеціального конструкторського бюро Сухіна, вважає вітчизняну законодавчу базу, призначену стимулювати впровадження альтернативних енерготехнологій, однією з найкращих у Європі. Це і чудова ціна, і цілий ряд інших преференцій, тобто законодавчих стимулів вистачає. «Сьогодні Україна за прикладом Швеції, Фінляндії, Данії, Австрії могла б на 70 % замінити застарілу теплову енергію альтернативними джерелами. Уся законодавча база в нас є. Нам не потрібно нічого вигадувати, а просто виконувати закони», – вважає Є. Сухін.

Крім того, Україна, як і будь-яка інша країна, зацікавлена у створенні умов насамперед для українського виробника. Так, Закон «Про електроенергетику» містить обов'язкові вимоги до української частки матеріалів і обладнання, що використовуються для виробництва «зеленої» енергії: з 2012 р. частка обладнання вітчизняного виробництва повинна бути не меншою 30 %, а з 2014 р. – не менше 50 %». Ця норма повинна

стимулювати великі іноземні компанії не тільки завозити імпортне обладнання, а й створювати нові виробництва в Україні.

При цьому, за словами С. Дунайла, рівень «зелених» тарифів в Україні не дуже відрізняється від європейського. До того ж використаний світовий досвід стимулювання швидкого розвитку галузі – розмір «зеленого» тарифу для об'єктів, введених в експлуатацію після 2014, 2019 і 2024 рр., зменшується, відповідно, на 10 %, 20 % і 30 % від його базової величини. Таке поступове зменшення тарифу також зумовлене необхідністю уникнути зростання вартості електроенергії для споживачів, з істотним зростанням частки поновлюваних джерел енергії в загальному енергобалансі країни.

Саме тому в більшості країн, де активний розвиток «зеленої» енергетики почався в середньому на 8–10 років раніше, і досягнуті значні результати, величина тарифу вже знижується. Досвід лідерів цього ринку показує, що з розвитком галузі в країні розвивається сучасне машинобудування, виробництво стає масовим, і собівартість обладнання для альтернативної енергетики зменшується.

«“Зелений” тариф – невелика плата, – вважає М. Пашкевич. – Ми більше платимо за традиційну енергію. І чим довше ми будемо платити тільки за неї, тим дорожче вона буде нам обходитися. У ній працює каталізатор витратного методу ціноутворення, якщо не створити йому ніякої конкуренції, у перспективі ми заплатимо набагато більше». За його словами, вводячи в експлуатацію кожен мегават альтернативної енергетики, Україна виводить з експлуатації мегават застарілих і тому більш дорогих і брудних потужностей енергетики теплової.

Ще одне питання, яке стоїть на порядку денному, – це створення ліній електропередач, за якими «зелена» електроенергія потече в електромережу України. Малопотужні мережі – головний недолік України на шляху розвитку альтернативних видів енергії, адже більшість регіонів, сприятливих для створення альтернативної енергії, – Карпати, Миколаївська та Херсонська області, степовий Крим – мало заселені. Тому побудовані електростанції будуть потребувати або мереж, або інфраструктурних проєктів, які будуть використовувати вироблену енергію. «Якщо потенційно в Криму можуть побудувати 3,7 тис. МВт вітрогенерації, то підключити до мереж вдасться тільки 2 тис.», – вважає голова правління Української вітроенергетичної асоціації А. Конеченков.

Думки фахівців з приводу будівництва нових електромереж розділилися: одні вважають, що їх має будувати інвестор або принаймні брати участь у фінансуванні, інші – що це справа держави, що відповідає за надійність енергосистеми. Цього року на розвиток електромереж для приєднання об'єктів, що виробляють «зелену» енергію, у рамках Державної цільової економічної програми енергоефективності планується витратити 307,4 млн грн з державного та місцевих бюджетів. За словами М. Пашкевича, весь сенс полягає в тому, щоб інвестор був упевнений, що держава створить для нього сприятливі умови, у тому числі і в підключенні до мереж. І дійсно, такі механізми діють у багатьох інших країнах. І не тільки для підприємств,

що створюються у сфері альтернативної енергетики, а й в інших галузях. Наприклад, у Євросоюзі існують місцеві та регіональні програми, у рамках яких новостворювані підприємства можуть розраховувати на безкоштовне підключення до основних комунікацій.

Завдяки «зеленим» тарифам за 10 років можна значно підвищити частку альтернативної енергії в енергобалансі, але цього недостатньо», – вважає В. Омельченко, провідний експерт енергетичних програм Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. Експерт вважає, що для залучення серйозних інвестицій потрібно створити прозорий інвестиційний клімат з чіткими правилами гри. А природні та історико-економічні умови України послужать додатковим аргументом для інвесторів.

Утім, і українські бізнесмени не оминають своєю увагою сферу альтернативної енергетики. Зокрема, енергетичний холдинг ДТЕК, що входить до групи компаній Р. Ахметова СКМ, побудував у Донецькій області, під Новоазовськом, вітряний парк потужністю 1200 МВт. Це найпотужніша вітроелектростанція в Україні. Перші 10 установок загальною потужністю 25 МВт були запуснені 11 липня.

Генеральний інвестор проекту з Німеччини Й. Фурлендер відзначив, що через два-три роки тут будуть встановлені вітряки наступного покоління, більш потужні, а до 2014 р. повинно бути встановлено 43 вітрових агрегати. При цьому вітроенергетичні установки будуть виробляти в Краматорську, де в липні минулого року було створено підприємство «Фурлендер Віндтехнолоджі», одним з акціонерів якого стала німецька компанія Fuhlender AG. Проектна потужність підприємства становить 150 установок на рік. Краматорськ був обраний для цього проекту як потужна машинобудівна база на основі підприємств НКМЗ, ЕМСС, КЗТС і СКМЗ.

За словами фахівців, виконання цієї програми дасть змогу забезпечити завантаження виробництв металургійного, машинобудівного та суднобудівного комплексів, а також підприємств з виробництва складних електричних машин. Виготовлення компонентів установок спричинить за собою створення нових робочих місць не тільки на основному підприємстві, де їх планується близько 500, але і близько 2 тис. на підприємствах-суміжниках.

Компанія ТОВ «Фурлендер Віндтехнолоджі» реалізує в Краматорську спільний українсько-німецький інвестиційний проект з виробництва, монтажу та сервісного обслуговування вітроенергетичних установок потужністю 2,5 МВт.

Ще один великий інвестор – компанія «Конкорд Груп» – спільно з німецькою GEO NET Umwelt consulting GmbH вже поточного року збирається ввести в експлуатацію Сиваську вітроелектростанцію потужністю 350 МВт і Казантипську ВЕС потужністю 100 МВт. Також три вітропарки збирається побудувати фірма «ПланЕКО» спільно з Windkraft Nord AG в Овідіюполі і Татарбунарах, які спільно будуть виробляти близько 800 млн кВт/год на рік.

Загалом на сьогодні «Укренерго» видало технічні умови для будівництва

ВЕС загальною потужністю 1150 МВт у південних областях України. Дослідження Інституту вітроенергетики показують, що в перспективі до 2030 р. вітрова потужність в Україні може бути розвинена до 16 тис. МВт. Уже сьогодні проектні інститути за замовленням інвесторів опрацьовують проекти на будівництво вітрових станцій загальною потужністю до 11 тис. МВт.

«З 2015 р. частка “чистої” енергії в енергобалансі України має становити не менше 10 %. Загальний обсяг фінансування програми буде збільшено з 285 до 360 млрд грн протягом п’яти років. Збільшення відбуватиметься переважно за рахунок приватних інвестицій», – заявив голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження М. Пашкевич.

Він також повідомив, що у 2011 р. на програму з держбюджету планують виділити 910 млн грн, а також залучити з місцевих бюджетів 2 млрд грн та з інших джерел 27,97 млрд грн. Кошти спрямують, зокрема, на будівництво і реконструкцію електромереж та підстанцій для приєднання об’єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з відновлюваних джерел енергії, а також на дослідження потенціалу регіонів України щодо розміщення потужностей з генерації енергії з відновлюваних джерел.

За інформацією агентства, у результаті виконання програми у 2011 р. планується досягти зниження енергоємності ВВП на 3,3 % порівняно з 2010 р. та забезпечити зменшення частки природного газу та нафтопродуктів на 3 млрд куб. м.

Підвищену увагу української влади до розвитку альтернативних видів енергетики демонструють включення проекту з будівництва вітрових та сонячних електростанцій «Енергія природи» до десятки стратегічних національних проектів. Проекти було відібрано після консультацій з багатьма експертами й екологами.

Проект «Енергія природи» планується запустити до 2014 р. переважно в південних регіонах України, які мають високий потенціал відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) – вітрової та сонячної. Так, середньорічна кількість сумарної сонячної радіації, що надходить на 1 кв. м поверхні, на території України перебуває в межах від 1070 кВт•год/кв. м у північній частині України до 1400 кВт•год/кв. м і вище в АР Крим. Це відповідає енергетичній здатності приблизно 100 л дизельного пального або 100 куб. м природного газу. Цей показник набагато вищий, ніж у Німеччині – 1000 кВт•год/кв. м чи в Польщі – 1080 кВт•год/кв. м. Отже, в умовах українського клімату сонячні системи можуть працювати протягом року.

До проекту «Енергія природи» відбиратимуться проекти з виробництва альтернативної енергії з вітрової, сонячної та енергії малих рік. У підсумку вони дадуть змогу Україні щорічно виробляти 5 млрд кВт•год екологічно чистої електроенергії протягом 25 років. Загалом же проект зменшить споживання Україною російського газу, створить близько 4500 робочих місць та зменшить навантаження на довкілля. Основними критеріями для претендентів Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами (Держінвестицій) визначило масштабність проекту, наявність

довгострокового прогнозу виробництва електроенергії, відсутність негативного впливу на природне середовище, можливість під'єднання електростанцій до енергосистеми, фінансову спроможність заявника розробити проект електростанції.

За словами голови Держінвестицій В. Каськіва, нацпроект наблизить українську структуру виробництва електроенергії до європейських стандартів. «Завдяки впровадженню проекту “Енергія природи” зможемо вже до 2014 р. збільшити частку відновлювальних джерел енергії в національному енерговиробництві з нинішніх 0,04 % до 3 %. Це узгоджується з вимогами для країн-претендентів на вступ до Європейського Союзу», – повідомив він. Сьогодні євростандартами визначено, що частка відновлюваних джерел енергії в національному енерговиробництві країн Європейського співтовариства повинна бути не менше 6,5 %. А в перспективі до 2020 р. частка відновлювальних джерел у загальному енергоспоживанні країн-членів ЄС становитиме 20 %.

Україна також підвищує собі планку в розвитку «чистої» енергії, каже голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України М. Пашкевич. За його інформацією, до 2015 р. енергоємність економіки повинна зменшитися на 20 %, а частка відновлювальних джерел, навпаки, – зрости на 20 %.

Як повідомив В. Каськів, техніко-економічний енергетичний потенціал відновлюваних джерел енергії становить 98 млн т умовного палива, а повноцінне його використання дасть змогу заощадити близько 84 млрд куб. м газу. За різними оцінками, Україна за рік загалом споживає до 70 млрд куб. м газу. Тобто використання відновлювальних джерел енергії є важливим потенціалом енергетичної незалежності країни. Але реалізувати його можна лише з допомогою інвесторів.

Сьогодні Україна має цікаві пропозиції для приходу інвесторів, говорить керівник нацпроектів «Енергія природи» В. Точений. Величина «зеленого» тарифу для вітроенергетики – друга у Європі, після Іспанії. «У нас він становить 113 євроцентів за 1 МВт. Тобто ми наблизилися до всіх вимог ЄС», – стверджує В. Точений, хоча водночас визнає, що іноземних інвесторів від України ще відлякує корупція. Так, за його словами, одна європейська фірма порахувала, що у Європі для будівництва проекту вітроелектростанції потрібно три-сім років, 4,5 прямих контактів з органами влади та 0,9 непрямих контактів. У країнах пострадянського простору, наприклад, Польщі – 12 прямих і 23 – непрямих. «Про Україну кажуть, що це співвідношення взагалі 1 до 20», – деталізує він.

Говорячи про перепони для входження іноземних інвесторів на український ринок відновлювальної енергетики, керівник діяльності Міжнародної фінансової корпорації в Україні О. Волошина серед іншого відзначає невирішеність питання з відведенням землі під такі об'єкти, підключення до загальних електричних мереж. Крім того, відсутні дані про потужність вітрів в Україні.

«Інвесторів сьогодні найбільше турбує стабільність інвестиційного

клімату в Україні, рівні умови ведення бізнесу для всіх гравців ринку, довгострокова стратегія розвитку енергетичного ринку країни і, найголовніше, – прозорість сектору», – додає директор Європейсько-українського енергетичного агентства О. Рибак.

Виконавчий директор Fuel Alternative Ю. Березовська вважає, що кількість компаній, готових вкласти в українську відновлювальну енергетику, збільшилась би, якби розширився перелік потенційних претендентів на участь у цьому нацпроекті. «Не до кінця зрозуміло, чому акцент робиться тільки на вітрову, сонячну та гідроенергетику», – говорить вона. Тоді як проекти теплової електроенергетики, а саме використання енергії біомаси для виробництва тепла, швидше окупні та більш легкі в реалізації, потребують менше фінансів – уточнює експерт.

На сьогодні проектом «Енергія природи» зацікавилися багато реальних інвесторів з Німеччини, Іспанії, Австрії, Франції, Бельгії, США і Росії. Деякі з них уже давно працюють на українському ринку альтернативної енергетики. Особливо приємно, що зацікавлені в розвитку «зеленої» енергетики вітчизняні інвестори, наприклад, українська компанія ДТЕК, що входить до групи компаній Р. Ахметова СКМ.

Таким чином, нинішній стан розвитку альтернативної енергетики в Україні та посилення уваги до цієї сфери з боку держави дає привід сподіватися, що невдовзі відновлювальні джерела енергії в країні стануть не менш значущими, ніж, наприклад, отримання нафти чи газу. У разі реалізації задекларованих планів енергетика з поновлюваних джерел стане одним з декількох ключових складових диверсифікації енергопостачання, а значить – і незалежності України.

**Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.**

Від п'ятизіркових готелів до демократичних кемпінгів: як Україна прийматиме гостей Єврочемпіонату

До проведення чемпіонату Європи з футболу Євро-2012 залишилося менше року, і питання розміщення вболівальників, яких, за різними прогнозами в Україну приїде від 600 тис. осіб до 1 млн, залишається все ще актуальним. Тож міжнародні експерти ставлять запитання: чи не стане готельна сфера слабкою ланкою у підготовці України до Євро?

На сьогодні в країні підготовлено до прийому сім'ї УЄФА 77 % номерного фонду (14 тис. номерів у готелях категорії 3 *- 5 *), це досить

багато, якщо враховувати, що до чемпіонату ще рік, а також те, що інші 23 % активно готуються. Найбільша кількість об'єктів будівельної нерухомості готельної сфери зосередилося в столиці і області, на другому місці Львів і область, далі – Донецька і Харківська області зі своїми центрами.

На початку серпня на сайті УЄФА з'явиться сторінка, де розмістять інформацію та фотографії майбутнього житла уболівальників.

Крім цільових груп УЄФА до **Києва** в дні матчів очікується прибуття від 150 до 200 тис. вболівальників. Для прийому такої великої кількості гостей було проведено відкритий конкурс з визначення організації з розміщення вболівальників. За результатами проведеного конкурсу переможцем визначено компанію ПАТ «Гамалія». Саме вона надаватиме майбутнім гостям міста повний комплекс послуг з організації розміщення, трансферу та туристичного супроводу. Одночасно компанія має створити та забезпечити роботу легкодоступної системи онлайн бронювання місць розміщення різної цінової категорії.

УЄФА вже зарезервувало в готелях більше 6 тис. номерів (з них майже 800 номерів у готелях рівня «5 зірок», понад 1 тис. 800 – у готелях рівня «4 зірки», близько 3 тис. 600 – «3 зірки») при загальній потребі 7 тис. 300 номерів.

На сьогодні в Києві і області існує 119 готельних об'єктів, які плануються, будуються, реконструюються і недавно введені в експлуатацію, 56 готелів – тільки на стадії проекту, 40 будуються (активно і не дуже), 12 реконструюються, а 11 нещодавно введено в експлуатацію.

До кінця 2011 р. планується ввести в експлуатацію вісім готелів із загальним номерним фондом 1683 номерів, а саме: «Фермент», готель на Оболонській набережній, «Старо», «Holiday Inn», «Лейпциг», «Ібіс», «Парк готель». Будівельні роботи в готелях «Фермент», «Старо», «Лейпциг» і «Ібіс» фактично завершені, нині йдуть роботи з облаштуваності інтер'єрів. Інші готелі перебувають на завершальних стадіях будівництва. Але близько 20 готелів, які планувалося, що зустрінуть футбольних вболівальників у Києві, навряд чи встигнуть ввести в експлуатацію.

Донецьк, як і раніше, ризикує не встигнути з підготовкою потрібної кількості готелів за час, що залишився до проведення матчів Євро-2012. Такі невтішні перспективи озвучив мер міста О. Лук'янченко. При цьому Донецьк не тільки відстає від встановленого УЄФА графіка, але й займає останнє місце з підготовки готелів серед інших українських міст.

З п'яти з половиною тисяч необхідних номерів у наявності сьогодні тільки 1600. «При кращих сценаріях ми можемо додати ще близько тисячі номерів, хоча міська влада давала гарантії, що всі недобудовані об'єкти будуть здані. Так що проблема є», – заявив директор турніру Євро-2012 в Україні М. Лубківський.

Місцева влада визнає, що головна проблема з розміщенням цільових груп УЄФА виникає при проведенні в Донецьку півфіналу. УЄФА виставила жорсткі вимоги – наявність 1600 п'ятизіркових номерів. Донецьк апріорі не може задовольнити такі вимоги. У зв'язку з цим будуть задіяні готелі

сусідніх міст, зокрема Дніпропетровська.

До Євро-2012 у Донецьку будується і реконструюється 19 готелів. Наразі вісім готелів, спорудження яких планувалося завершити до футбольного чемпіонату, виключено з державної програми підготовки, оскільки їх не встигнуть закінчити вчасно.

Усього до послуг гостей чемпіонату Європи з футболу в Донецьку будуть надані не менше 55 готелів.

Після капітального ремонту відкриється готель «Шахтар», до Дня Донецька буде презентована друга частина готелю «Вікторія», а до кінця року розшириться готель «Централь». Почалася реконструкція ще одного недорогого готелю — «Дружба». Ведуться також активні роботи з реставрації готелів «Київ» і «Олімп», будується готель «Європа». Планується початок будівництва готелю під брендом Campanile, який обіцяють ввести в експлуатацію до чемпіонату. На відміну від столичних п'ятизіркових готелів, часу на введення в експлуатацію тризірковому готелю необхідно набагато менше.

Найбільш демократичне розміщення запропонують у кемпінгу для невибагливих уболівальників – 20 га землі в замиському мікрорайоні надані приватному інвестору для розбудови кемпінгу на 6 тис. місць. У кожному шатрі можуть проживати від чотирьох до восьми гостей. Вартість такого відпочинку – 15–20 євро на добу. Туристи, які подорожують на машинах, можуть розміщатися там і у власних наметах. Забронювати місце в кемпінгу можна буде через сайт приймаючого міста.

У Львові найкраща ситуація з забезпеченням місць для проживання, порівняно з іншими трьома містами, де має пройти турнір. Понад 10 тис. місць для фанів можуть забезпечити курортні містечка Трускавець і Моршин, що розташовані поблизу Львова.

За час підготовки Львова до чемпіонату Євро-2012 у місто залучено понад 1,8 млрд грн державних та приватних коштів. У 2011 р. приватними інвесторами передбачається вкладення 455,6 млн грн на проведення ремонтних робіт, реконструкції чи будівництва готелів у Львові. Загалом на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт та переоснащення готелів у рамках Євро-2012 вкладено 904,1 млн грн.

З усієї кількості законтракованих номерів у місті Лева, 790 розташовуються у п'ятизіркових готелях, 1368 – у чотиризіркових та 738 – у готелях класу 3 зірки. У свою чергу, відповідно до вимог УЄФА, Львів до чемпіонату має підготувати 1020 номерів у п'ятизіркових, 1315 – у чотиризіркових та 210 – у тризіркових готелях.

Львівський готель «Леополіс» отримав найвищу у світі туристичну нагороду World Travel Awards та відзнаку «Найкращий український готель» 2010 р. Готель, в якому наразі 43 номери, у реставрацію та реконструкцію будівель до чемпіонату вклав понад 60 млн грн. Та й загалом у Львові реконструюється досить велика кількість готелів.

У березні 2011 р. у місті Трускавці Львівської області відкрили новий п'ятизірковий готель преміум-класу «Royal Grand Hotel» на 137 номерів,

побудований на базі комплексу «SPA – Женева». Готель має потужну лікувальну базу, бальнеологічний і SPA-центри із широким спектром послуг. Українська мережа «Royal Hotels & SPA Resorts», що має готелі в чотирьох містах України – Києві, Ялті, Паляниці (курорт Буковель) та Трускавці, надає послуги для відпочинку і оздоровлення.

Зважаючи на високі вимоги УЄФА, бажання працювати на Євро, зокрема, обслуговувати так звану «сім'ю УЄФА», висловили не всі готелі Трускавця. Це – комплекс «Женева», «Шале Крааль», «Ріксос», а також компанія «Житлобуд», яка завершує цього року будівництво нового готелю. З них сьогодні лише останній – на завершальній стадії будівництва. Натомість «Шале Крааль», «Ріксос» – повністю готові, «Женева» щойно відкрила новий п'ятизірковий готель.

Де селити в **Харкові** гостей чемпіонату, поки не до кінця зрозуміло: у Харкові мають бути капітально відремонтовані і створені об'єкти розміщення, зокрема, чотиризіркові готелі загальним обсягом розміщення в 176 номерів, тризіркові готелі на 200 номерів, а також міські гуртожитки на 2383 номери.

Для розміщення «сім'ї УЄФА» та вболівальників Євро-2012 Харків залучить 64 готелі з загальним номерним фондом у 3646 номерів. З них 48 готелів вже функціонують, а 16 – перебувають у реконструкції. Ще п'ять готелів із вже існуючих мають збільшити кількість номерів загалом на 134. У місті проводиться реконструкція вже наявних готелів «Експрес» та «Аркада». Досить значущою подією стане відкриття п'ятизіркового готелю «Місто».

Також харківська мерія разом з Мінтрансом розробляє проект, згідно з яким футбольним вболівальникам, окрім звичайних готелів, запропонують розміститися в залізничних вагончиках. За задумом авторів проекту, своєрідні залізничні кемпінги розташують на найбільших міських станціях – Левада, Лосеве, Балашовка та Південний вокзал. Номери економ-класу – припускають чиновники – зацікавлять футбольних вболівальників з обмеженим бюджетом подорожі, або просто прихильників залізничної екзотики.

Як правило, футбольні фанати віддають перевагу більш дешевому житлу, з яким, як відомо, у нас справи йдуть куди гірше, ніж з елітним. Тих уболівальників Євро-2012, кому не вдасться забронювати номери в готелях Донецька, Харкова, Києва чи Львова, поселять у гуртожитках, вартість проживання в яких не буде перевищувати 80–100 грн на добу.

За словами представника офіційного туристичного оператора Євро-2012, компанії TUI Ukraine А. Ставенка, на час чемпіонату в готелі перетворяться 18 гуртожитків, що належать різним українським ВНЗ та професійним училищам. При цьому А. Ставенко запевнив, що фінансові зобов'язання щодо ремонту та підготовки таких гуртожитків туроператор візьме на себе: «Фінансуванням ремонту корпусів займемося ми, а контролем за його проведенням – навчальні заклади. Що саме вони будуть робити, вже залежить від стану гуртожитку».

Щодо особливостей майбутнього ремонту у вибраних гуртожитках, то, за словами А. Ставенка, у першу чергу увага буде приділятися умовам безпеки. Тому у всіх гуртожитках замінять електропроводку та інші комунікації. У кожній кімнаті гуртожитку-готелю буде доступ в Інтернет. До 1 січня ці гуртожитки повинні бути готові на 90 %. Якщо до цього часу гуртожитки не будуть готові, то їх викреслять зі списку місць для проживання гостей чемпіонату.

Цікаво, що приблизна вартість нічлігу в гуртожитках вираховувалася з мінімальної вартості проживання в українських хостелах та готелях. І якщо оренда кімнати в хостелі обійдеться в суму від 150 грн на добу, то знайти номер у готелі дешевше, ніж за 300 грн, іноземцям навряд чи вдасться. Звичайно, деякі українські готелі сьогодні пропонують куди демократичніші ціни (наприклад, в одному із самих бюджетних готелів Донецька можна зняти недорогий номер за 180 грн), однак до початку Євро-2012 ціни неодмінно зростуть.

Якщо ж не вистачить місць у готелях та гуртожитках, то свої послуги запропонують представники «квартирних агенцій». Як показує моніторинг місцевих інтернет-пропозицій, а їх з наближенням Євро-2012 стає дедалі більше, є дешеві варіанти розміщення від 30 євро за добу, хоча є й апартаменти в кілька разів дорожчі.

Україна проведе перевірку засобів розміщення для вболівальників Євро-2012 у вересні поточного року. Кількість гостей, яку необхідно буде прийняти готелям і гуртожиткам, визначиться після жеребкування фінальної частини чемпіонату, яка відбудеться 2 грудня в Києві. «Реальну кількість гостей і країни, з яких вони прибудуть, ми знатимемо 2 грудня після жеребкування, а поки що це все ворожіння на кавовій гущі. Поки не буде жеребкування – не буде ясності, де і яка країна мешкатиме», – підкреслив віце-прем'єр-міністр інфраструктури Б. Колесников.

У червні наступного року Європа побачить, наскільки ефективною була підготовка країни до футбольного свята. В УЄФА кажуть, що вірять в Україну, що українцям таки вдасться провести справжнє свято – запорука успіху насамперед у гостинності українців.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Необхідно забезпечити стабільний передбачуваний розвиток України на її власній основі. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Литвин, виступаючи 22 серпня на міжнародній науковій конференції, присвяченій 20-річчю Незалежності України: «Незалежність України у глобалізованому світі: вектори ХХІ століття».

У своєму виступі В. Литвин детально проаналізував передумови набуття Україною незалежності, зазначивши: «Незалежність – це істина, і, очевидно, вона була об'єктивно зумовлена».

«Україна як держава відбулася, тепер у наступні 20 років нам треба дати

відповідь на запитання: якою вона буде, – сказав керівник парламенту. – З огляду на процеси, які відбуваються в глобалізованому світі, нам потрібно чітко визначити, що ми вкладаємо в термін «суверенітет і незалежність держави» з позицій XXI століття».

Голова Верховної Ради сказав, що, на жаль, у політичному та економічному плані Українська держава досі живе за інерцією. За його словами, розвиток України як незалежної держави на базі попередніх напрацювань завершився, і тому необхідно визначитися, «за якими зразками має здійснюватися внутрішнє облаштування країни». У цьому контексті В. Литвин висловив думку, що потрібно змінювати стереотипи мислення, «робити ставку на випереджальний розвиток».

Україна, сказав В. Литвин, має здійснити «радикальні перетворення» в усіх сферах життя. Серед найбільш гострих і дискусійних питань керівник парламенту назвав ринок землі, зазначивши: «Ми повинні дати відповідь на питання: як не допустити розселення в Україні, у тому числі, як зберегти культурно-генетичний код».

Голова Верховної Ради також наголосив на важливості «спрямувати зусилля на те, аби виробити зрозумілий і прийнятний для суспільства закон про вибори до Верховної Ради», заявивши при цьому, що дата наступних парламентських і президентських виборів визначені Конституцією.

Торкаючись зовнішньополітичного вектору, керівник парламенту наголосив, що Україна «може і повинна значно підсилити європейський проект».

«Ми приречені вести діалог і знаходити великі компроміси, які дозволять нам розвиватися без непередбачуваних наслідків», – підсумував В. Литвин.

Він також висловив думку, що одним з результатів конференції могло б стати заснування постійно діючого експертного «клубу дискусій» щодо проблем і засад розвитку України (*Сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.08).

Власть, общество и политики должны обеспечить Украине дальнейшее развитие на ее собственной основе. Об этом сказал председатель Верховной Рады В. Литвин на пресс-конференции в поселке Красноармейск Житомирской области.

По словам В. Литвина, в политическом и экономическом плане «мы сегодня все еще живем по инерции, выбрав до конца все, что было наработано предыдущими поколениями».

Он отметил, что сегодня необходимо обеспечить развитие Украины как независимого государства на его собственной основе.

По мнению В. Литвина, «развитие Украины как независимого государства на базе предыдущих наработок завершилось».

В. Литвин подчеркнул, что работа в этом направлении «очень неблагодарна», поскольку определенные политические силы обещают

украинцам счастливое будущее без упорного труда и приложения усилий в направлении развития страны (MIGnews.com.ua (<http://www.mignews.com.ua>)). – 2011. – 22.08).

Спикер Верховной Рады В. Литвин считает, что предстоящая, девятая, сессия Верховной Рады шестого созыва будет самой продуктивной.

«Работы много. Ежедневно из Кабинета Министров и от народных депутатов поступают законопроекты», – отметил он. По словам Литвина, ключевым вопросом на девятой сессии будет закон о рынке земли. «Нам нужно добиться, чтобы земля имела реальную цену и настоящих хозяев в лице людей, которые на ней работают», – заявил спикер.

Также в течение сессии, по мнению В. Литвина, необходимо принять закон о бюджете на следующий год, работа над которым проходит «по четко определенному графику», а также закон о выборах народных депутатов. Спикер напомнил, что вокруг последнего разгораются дискуссии, и многие инициируют проведение досрочных выборов. В связи с этим В. Литвин подчеркнул, что президентские и парламентские выборы состоятся в сроки, прописанные в Конституции (УРА-Информ (<http://ura-inform.com>)). – 2011. – 22.08).

Изменения в закон о пенсионной реформе может в сентябре внести Верховная Рада.

Так считает глава ВР В. Литвин. По его словам, речь идет о некоторых технических моментах. Согласно ст.131 Регламента украинского парламента, в день открытия сессии 6 сентября 2011 г. будет вынесено предложение о технических уточнениях к этому закону.

Во время подготовки закона к подписанию возникла необходимость внесения таких уточнений. Если такие уточнения будут проголосованы, то согласно Регламенту Верховной Рады, они будут внесены в текст принятого закона, и после этого закон о пенсионной реформе будет подписан главой Верховной Рады и направлен на подпись к Президенту (УРА-Информ (<http://ura-inform.com>)). – 2011. – 21.08).

І. Рибаків не виключає можливості розгляду депутатською фракцією «Реформи заради майбутнього» питання про висунення кандидатури І. Плюща на посаду спікера парламенту.

Як повідомили в прес-службі депутата, про це він заявив, коментуючи заяви експертів про ймовірність зміни Голови Верховної Ради.

«Переконалий, що доцільність такого кроку ні в кого не викликає сумнівів. Плющ має колосальний досвід парламентської діяльності і вже неодноразово доводив у різних ситуаціях свою здатність консолідувати

депутатів різних фракцій задля прийняття необхідних для країни рішень», – зауважив І. Рибаків.

Лідер депутатської фракції «Реформи заради майбутнього» також підкреслив, що найголовніше завдання влади на сьогодні забезпечити проведення в Україні реформ, проголошених Президентом. «У нашій команді є люди, здатні ефективно працювати і в парламенті, і в уряді, і в інших органах виконавчої влади», – зазначив він (*Рупор Житомира* (<http://ruporzt.com.ua>). – 2011. – 19.08).

Н. Томенко – замглавы Верховной Рады, направил Н. Азарову обращение, в котором содержится просьба оказать содействие обеспечению учебных заведений необходимыми учебниками. Об этом заявили в пресс-службе Н. Томенко.

По словам вице-спикера, в прошлом году учебники поступили учащимся только в апреле. Также Генпрокуратура, ответив на его обращение, заявила, что в Министерстве образования не справились с обеспечением учебниками учащихся в 2010 г. Госзаказ относительно издания учебников в общем количестве 171 тыс. выполнен не был. Выпуск учебников стартовал только с начала учебного года – 1 сентября. Учащиеся получили книги значительно позже.

Н. Томенко отметил, что вызывает беспокойство и ситуация в нынешнем году. К примеру, в Херсонском горуправлении заявили, что пока только 11% от необходимого количества учебников доставлено для учащихся 11-х классов. Примерно такая ситуация и в других областях Украины – добавил Н. Томенко (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 20.08).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент В. Янукович заявил об однозначном внешнеполитическом выборе Украины – движении в сторону Европы. Об этом глава государства пишет в эксклюзивной статье для «Зеркала недели», посвященной 20-летию Независимости Украины.

«Несмотря на трудности, главный шаг уже сделан: мы окончательно определились со своим будущим. Европейский выбор стал основой внешнеполитической идентичности Украины. А европейские ценности – основой нашего развития», – пишет В. Янукович.

«Мы уверены, что Соглашение об ассоциации и о создании углубленной и всеобъемлющей зоны свободной торговли – это то, что сегодня нужно и Украине, и Европейскому Союзу. Надеемся, что это поймут и наши партнеры», – заявил Президент.

«Украина не просто хочет быть европейской страной. Этот

географический факт не нуждается в лишних подтверждениях. Мы хотим приобщиться к большому европейскому проекту – построению единой Европы на основе ценностей свободы, демократии и права. Приобщиться в сложное время, стремясь получить не субсидии или поблажки, а возможности и права. Приобщиться, вопреки жесткому давлению и сознательному торможению, на правах равных партнеров. Приобщиться – ради нашего общего будущего», – подчеркнул В. Янукович.

Вместе с тем Президент отметил, что Украина глубоко осознала, что европейский прогресс «невозможен без добрососедских отношений с Россией». Также глава государства подчеркнул важность отношений с США и Китайской Народной Республикой (*MIGnews.com.ua* (<http://www.mignews.com.ua>). – 2011. – 20.08).

Президент Украины В. Янукович считает, что для власти борьба с коррупцией во всех сферах ее проявления является приоритетным направлением. Об этом, в частности, идет речь в его статье, посвященной 20-й годовщине Независимости Украины. Хотя нравится это далеко не всем, отныне в Украине больше не будет касты неприкосновенных, и никакие должности и накопления не защитят преступников от наказания.

«Нередко наши действия наталкиваются на сильное сопротивление». Вместе с тем глава государства признает, что «власть делала ошибки, и не одну, и, к сожалению, не застрахована от этого и в будущем». «Но мы учимся. Время неопровержимо доказало, что нынешнее руководство Украины умеет выполнять домашнюю работу», — заявляет он.

По словам В. Януковича, 20 лет, минувшие с момента обретения Украиной независимости, были непростыми: жесткая реальность разрушила надежды на быстрое улучшение жизни и страна уже два десятилетия с трудом преодолевает советское наследие.

По убеждению Президента, Украина настоятельно нуждается в модернизации всех сфер общественной жизни. «Дальнейшее промедление угрожает не стагнацией, а медленным самоубийством государства, – предупреждает Президент. – Для того, чтобы избежать трагедии, мы стали на путь реформ».

«Все эти годы коррупция разъедала систему управления и не давала возможности свободно дышать украинцам... Залог успеха реформ — преодоление коррупции, приоритетной угрозы национальной безопасности Украины», – пишет глава государства. Он отмечает, что коррупцию нельзя уничтожить без обеспечения полнейшего равенства всех граждан перед законом.

«Сделан важный шаг — отныне в Украине нет касты неприкосновенных и, уверен, никогда в будущем уже не будет. И если кто-то надеется, что речь идет об отдельно взятой кампании, то он глубоко ошибается. Никакая должность, никакие накопления, бывшие или настоящие, не защитят преступника. Восстанавливается базовый принцип правосудия –

неотвратимость наказания», – подчеркивает Президент (*TopMedia* (<http://topmedia.com.ua>)). – 2011. – 19.08).

Президент Украины В. Янукович поручил Премьер-министру Украины Н. Азарову принять меры по предотвращению негативного влияния на экономику Украины значительного роста цены на импортируемый природный газ, для повышения уровня энергетической безопасности государства и обеспечения конкурентоспособности украинских товаров на мировых рынках.

Соответствующее поручение от 22 августа опубликовано на сайте Президента.

Так, Президент поручил обеспечить: до 1 октября 2011 г. разработку и внесение в установленном порядке на рассмотрение Верховной Рады Украины законопроекта о введении обязательного учета произведенной, транспортируемой, распределенной и фактически потребленной тепловой энергии; внесение изменений в Государственную целевую экономическую программу энергоэффективности и развития сферы производства энергоносителей из возобновляемых источников энергии и альтернативных видов топлива на 2010–2015 гг. и Энергетическую стратегию Украины до 2030 г. по уменьшению объемов использования природного газа и увеличения объемов использования альтернативных видов топлива, совершенствование порядка использования средств государственного бюджета на выполнение Государственной целевой экономической программы энергоэффективности и развития сферы производства энергоносителей из возобновляемых источников энергии и альтернативных видов топлива на 2010–2015 гг. с предоставлением приоритета проектам, направленным на уменьшение потребления природного газа; утверждение Плана мероприятий по увеличению удельного веса отечественных жидких и газообразных углеводородов в энергетическом балансе Украины на 2011–2012 гг. (до 1 ноября 2011 г.); разработку дополнительных мер по стимулированию внедрения энергоэффективных технологий и экономного потребления энергетических ресурсов, производства альтернативных видов топлива, в частности путем привлечения на эти цели международной технической помощи, инвестиций и кредитных ресурсов иностранных инвесторов (до 31 декабря 2011 г.); проведение мероприятий, направленных на формирование в обществе сознательного отношения к необходимости экономного потребления энергоресурсов, в частности природного газа (постоянно).

Кроме того, Президент Украины поручил первому вице-премьеру, министру экономического развития и торговли Украины А. Ключеву, министру регионального развития, строительства и ЖКХ Украины А. Близнюку, министру энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко и министру финансов Ф. Ярошенко, председателю Совета министров Автономной Республики Крым, председателям областных, Киевской и

Севастопольской городских государственных администраций обеспечить до 1 октября 2011 г. проведение энергетического аудита субъектов хозяйствования, осуществляющих производство, транспортировку и поставку тепловой энергии потреби телям, и по его результатам принять меры по повышению уровня энергоеффективности деятельности таких субъектов и сокращение ими потребления природного газа в производстве тепла, в частности путем замены природного газа альтернативными видами топлива.

Также В. Янукович поручил В. Ключеву и А. Бойко, председателю Совета министров Автономной Республики Крым, председателям областных, Киевской и Севастопольской городских государственных администраций обеспечить до 1 октября 2011 г. проведение проверок готовности субъектов хозяйствования, использующих природный газ как основной вид топлива, до перехода на использование резервных видов топлива и по результатам принять меры по устранению выявленных недостатков. Также председателю Совета министров Автономной Республики Крым, председателям областных, Киевской и Севастопольской городских государственных администраций было поручено в течение 2011–2012 гг. активизировать работу по привлечению средств из внебюджетных источников, в том числе средств международных организаций для оптимизации системы теплоснабжения населенных пунктов путем закрытия или модернизации нерентабельных объектов коммунальной теплоэнергетики, внедрение когенерационных установок, строительства в случае необходимости новых котельных по новейшим ресурсосберегающим технологиям, использование современных видов теплоизоляции и предварительно изолированных труб при ремонте тепловых сетей, образование индивидуальных тепловых пунктов (*Обозреватель* (<http://finance.obozrevatel.com>)). – 2011. – 22.08).

Президент В. Янукович поручил Кабинету Министров до 1 октября провести инвентаризацию административных услуг. Об этом сообщила первый заместитель главы Администрации Президента И. Акимова.

«На сегодняшний день не существует исчерпывающего перечня административных услуг. Это, естественно, всегда является основой для непрозрачности и коррупции. Вот почему до 1 октября в своем поручении Президент ставит перед правительством задачу обеспечить проведение инвентаризации административных услуг, для того чтобы потом можно было определить судьбу этой услуги – нужна она или не нужна», – сказала она.

Кроме того, по словам И. Акимовой, Президент поручил Антимонопольному комитету проверить монополизацию рынка административных услуг и выявить возможные нарушения на нем.

В. Янукович также поручил Кабмину до 1 сентября обеспечить разработку плана совершенствования предоставления административных услуг, в котором будут предусмотрены указанные меры.

Помимо этого, этот план должен содержать меры, касающиеся

разработки законодательной базы по определению порядка предоставления административных услуг, меры по устранению предоставления административных услуг непрофильными предприятиями и организациями, а также по усовершенствованию организации их предоставления.

Также И. Акимова сообщила, что в Администрации Президента подготовлен проект закона об основах предоставления административных услуг, который в ближайшее время будет внесен на рассмотрение Верховной Рады.

По ее словам, в течение месяца после его принятия правительство должно будет внести в парламент законопроект, определяющий исчерпывающий перечень административных услуг (*Комментарии – proUA* (<http://politics.comments.ua>). – 2011. – 19.08).

Президент Украины В. Янукович намерен создать отдельный государственный орган, который будет заниматься вопросами связей с зарубежными украинцами. Как сообщили в пресс-службе Президента, об этом шла речь в приветствии В. Януковича участникам V Всемирного форума украинцев, который проходил в Киеве.

«Я знаю, как много сил приложили и вы к тому, чтобы Украина стала независимой. Это наш общий большой праздник», – говорится в приветствии главы государства.

Президент Украины отметил, что на днях определил как безотлагательный для рассмотрения в парламенте законопроект о зарубежном украинстве. «Я хотел бы, чтобы вы знали – я не только хорошо знаю ваши тревоги и ваши стремления. Я сделаю все, чтобы вы были спокойны за Украину и ее будущее», – говорится в приветствии.

16 августа В. Янукович внес как неотложный для внеочередного рассмотрения Верховной Радой Украины проект закона «О внесении изменений в некоторые законы Украины относительно зарубежных украинцев». Проектом закона предусмотрено на законодательном уровне утвердить основы сотрудничества с зарубежными украинцами (*MIGnews.com.ua* (<http://www.mignews.com.ua>). – 2011. – 20.08).

В. Янукович намерен расширить состав гуманитарного совета. Об этом сообщила советник Президента Украины А. Герман.

По словам А. Герман, гуманитарный совет, по мнению Президента, должен стать клубом старейшин – умных, мудрых людей.

«Клуб таких мудрецов будет при Президенте. Среди них не все думают так, как он. Многие думают иначе, но они умеют подать свою позицию таким образом, что ее может принять каждый. Это люди золотого высокого демократического стандарта, которые умеют говорить неприятные вещи так, что ты только на третий день понимаешь, что это было неприятно, но сначала ты воспринимаешь это как комплимент. Такие люди должны быть у Президента. И он хочет видеть их», – сказала советник Президента.

Она также сообщила, что В. Янукович пригласил В. Коротича стать членом уже сложившегося гуманитарного совета. «Я очень надеюсь, что Президент подпишет указ о расширении гуманитарного совета и туда войдут несколько звездных украинских уважаемых имен, которые я бы не хотела разглашать, чтобы не бежать “поперед батька в пекло”», – отметила А. Герман (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 23.08).

Уряд і Секретаріат Кабінету Міністрів України, який забезпечує його діяльність, повинні вести державну, відповідальну політику. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час привітання працівників Секретаріату Кабміну з нагоди 20-ї річниці Незалежності України.

«Кабінет Міністрів України, Секретаріат повинні вести державну, відповідальну політику», – заявив М. Азаров, зазначивши, що «час роздачі пустих обіцянок минув».

Прем'єр-міністр зазначив, що сьогодні вперше за 20 років історії України склалася ситуація, коли влада в країні монолітна. «Зараз є політика Президента, є виконавчий орган – уряд, який виконує і приводить в рух цю політику, є більшість у Верховній Раді, яка реалізує цю політику через законодавчі механізми, є голови держадміністрацій на місцях», – наголосив М. Азаров, додавши: «Можливо, система не завжди оптимально працює, але вона єдина, уже ніхто не воює і не плете інтриг, як це було нещодавно».

За словами Прем'єр-міністра, ситуація в економіці контрольована і уряд готовий до можливих світових ризиків: «На ті ризики, які перед нами стоять, ми знаємо, як відповісти». А це, на переконання М. Азарова, значить, що економіка поступально розвивається, а «на базі розвитку економіки будуть підвищуватися і соціальні гарантії громадян». «І це правильний шлях. Іншого немає. Перспективи у нас найбільш оптимістичні», – запевнив він.

При цьому Прем'єр-міністр зазначив, що, на жаль, за 20 років незалежності правлячій еліті не вдалося провести необхідних реформ, щоб наша країна стала європейською. «І лише минулий рік характерний тим, що Президент, уряд взяли на себе відповідальність за проведення серйозних і таких необхідних перетворень у країні. І вже невелика частина проведених реформ позитивно позначилася на розвитку і суспільства, і економіки», – підкреслив він.

М. Азаров зазначив також, що Україна стала повноправним суб'єктом міжнародних відносин. «Україна як держава відбулася. Ми чітко розуміємо, в чому наші інтереси, і чітко відстоюємо їх», – наголосив глава уряду (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 22.08).

Кабінет Министров Украины утвердил пять порядков с едиными подходами для всех регионов по формированию тарифов на жилищно-коммунальные услуги.

Согласно постановлению правительства № 869 от 1 июня 2011 г.,

опублікованому в газеті «Урядовий кур'єр», утверджені Порядки формування тарифів на теплову електроенергію, її виробництво, транспортування та поставки, послуги по централізованому опаленню та забезпеченню гарячої водою.

Крім того, документом утверджені Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідвід; Порядок формування тарифів на послуги по утриманню будинків та споруд та придомових територій; Порядок розрахунку роздрічного тарифу на електричну енергію, а також Порядок встановлення роздрічних цін на природний газ для населення.

Однак ще 10 серпня 2011 р. прес-служба Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства повідомляла, що відомство ще продовжує розробляти варіанти стратегії єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги для населення. «На сьогоднішній день ще розробляються варіанти стратегії єдиної тарифної політики, які в найближчому часі будуть передані на розгляд керівництва країни», – повідомили в прес-службі.

Раніше Національна комісія регулювання ринку комунальних послуг пояснювала, що мова йде саме про єдиний порядок формування тарифів, а не про єдині тарифи по Україні (*Кабмін утвердив єдиний порядок формування тарифів ЖКХ // Вечерні Вести (<http://gazetavv.com>). – 2011. – 18.08*).

Уряд знаходить можливості для збільшення соціальних стандартів та вживає всіх необхідних заходів з метою утримання інфляції. Про це повідомив перший заступник міністра фінансів А. М'яковський.

«Уряд знаходить можливості для збільшення соціальних стандартів. Про це свідчить ріст реальної зарплатної плати, яка за шість місяців поточного року зросла на 8,1 %», – зазначив А. М'яковський. «При тому що було збільшено соціальні показники, дефіцит державного бюджету за сім місяців 2011 р. скоротився у 3,2 р. (порівняно з минулорічним періодом) та становить 8,6 млрд грн», – зауважив перший заступник міністра фінансів.

За словами А. М'яковського, капітальні видатки державного бюджету у січні – липні поточного року становили 10,7 млрд грн та зросли порівняно з відповідним минулорічним періодом у 1,7 рази.

На прес-конференції було порушено й тему урядової політики врегулювання тарифів. Зокрема, повідомлено про затвердження стандарту з недопущення необґрунтованого зростання тарифів на житлово-комунальні послуги; збільшення пропозиції сільськогосподарської продукції та її доступності для споживачів (використання Аграрним фондом необхідного інтервенційного резерву, який становить 5 млрд грн у бюджеті 2011 р.); врегулювання компенсації державою непідвищення тарифів на газ та тепло для населення (збільшення статутного фонду НАК «Нафтогаз України» на

8,5 млрд грн) (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2011. – 22.08).

В Кабміне было принято постановление, в котором речь идет о порядке использования выделенных из госбюджета средств на программу селекции в животноводстве и птицеводстве. Также речь идет о выделении средств на научные разработки.

В документе речь идет о распределении средств на научные исследования в перечисленных сферах, а также о выделении из Общего фонда госбюджета средств на научные исследования. Определены также направления работы и схема предоставления отчетов о выполненной работе. В частности, средства пойдут на оплату работы по селекции и исследованиям, выполненным Академией аграрных наук. Данный документ способствует уровню селекционной работы (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>)). – 2011. – 22.08).

Державне підприємство «Служба міжнародних автомобільних перевезень» буде ліквідовано. Відповідне Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про погодження пропозицій щодо ліквідації Державного підприємства “Служба міжнародних автомобільних перевезень”» було схвалено на засіданні уряду 17 серпня 2011 р.

Подальше існування цього підприємства не є доцільним, оскільки згідно з Указом Президента України № 387/2011 «Про Положення про Державну інспекцію України з безпеки на наземному транспорті» видачею дозвільних документів на міжнародні перевезення пасажирів і вантажів та здійсненням контролю за міжнародними автомобільними перевезеннями займатиметься саме Укртрансінспекція. Державна інспекція України з безпеки на наземному транспорті розпочне виконувати покладені на неї функції відразу після завершення процесу її створення (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2011. – 22.08).

Міністерство інфраструктури України працює над створенням належних умов для розвитку судноплавства на Дніпрі. Наразі Департаментом державної політики в галузі морського і річкового транспорту Мінінфраструктури визначено основні заходи з реалізації поставленого віце-прем'єр-міністром України, міністром інфраструктури Б. Колесніковим завдання щодо збільшення частки перевезень вантажів по Дніпру наявним флотом державних та приватних судноплавних компаній.

Зокрема, тарифна політика як на водному, так і на залізничному транспорті вимагає вдосконалення. Крім того, потрібно зменшити кількість та тривалість процедур контролю з боку контролюючих органів. Також існує необхідність оновлення річкової інфраструктури.

Для вирішення зазначених питань Міністерством інфраструктури

створено робочу групу з питань відновлення перевезень водним транспортом та удосконалення тарифної політики у суміжних видах транспорту, до складу якої увійшли й представники Укрзалізниці.

Найближчим часом планується провести перше засідання робочої групи, що й стане наступним кроком у вирішенні питань забезпечення належних умов розвитку вантажоперевезень по Дніпру (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 19.08).

Кабинетом Министров было выделено с целью приобретения препаратов для больных гемофилией 50 тыс. грн. Средства получили в Министерстве чрезвычайных ситуаций.

Распоряжение о выделении средств есть на сайте правительства. МЧС должно будет тратить средства на больных гемофилией в рамках тех, что присутствуют в Резервном фонде госбюджета страны.

Министерство здравоохранения должно будет подготовить за три дня документ, в котором указать список лекарств и их количество, а также распределить лекарства между областями Украины, Крымом, а также между заведениями охраны здоровья, принадлежащим сфере управления Министерства здравоохранения. Лекарства для борьбы с гемофилией будут распределены согласно поданным заявкам (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 20.08).

ПОЛІТИКА

Президент Украины В. Янукович назначил В. Тихонова Чрезвычайным и Полномочным Послом Украины в Республике Беларусь.

Соответствующий указ размещен на сайте главы государства (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2011. – 23.08).

Заступник голови партії «Батьківщина» О. Турчинов в ефірі радіо «Свобода» 20 серпня не виключив «спроби фізичного знищення» лідера партії, колишнього Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко, яка нині перебуває в СІЗО.

За його словами, на таку думку наводить те, що керівництво України, зокрема Адміністрація Президента і сам В. Янукович, ставлять завдання «повністю прибрати з політичної арени лідерів опозиції», незважаючи на відсутність хоч якогось фактажу, злочину чи правопорушень, зокрема у спосіб винесення вироку з максимальними термінами ув'язнення.

О. Турчинов також розповідав про нинішні проблеми з погіршенням стану здоров'я Ю. Тимошенко, до якої не допускають її лікаря, щоб той узяв аналізи. За його словами, ця ситуація «дуже небезпечна, у першу чергу для її життя».

О. Турчинов також стверджує, що саме колишній Президент В. Ющенко наприкінці 2008 р. відкликав із переговорів у Москві делегацію «Нафтогазу України», яка, за його словами, була готова тоді підписати газові угоди ще до початку газового протистояння початку 2009 р. Також, заявив О. Турчинов, В. Ющенко був пов'язаний із компанією-посередником на газовому ринку «РосУкрЕнерго». Таким чином, на думку О. Турчинова, був вчинений «злочин» (*Рупор Житомира* (<http://ruporzt.com.ua>). – 2011. – 19.08).

Омбудсмен Н. Карпачева призывает суд разрешить медицинское обследование экс-премьера Ю. Тимошенко ее личным врачом. Об этом она написала в письме судье Печерского райсуда Киева Р. Кирееву, сообщает пресс-служба уполномоченного по правам человека.

Как отмечает в письме Н. Карпачева, по ст. 284 Гражданского кодекса Украины каждый имеет право на выбор врача. Если судом не будет найдено оснований для удовлетворения этого ходатайства, омбудсмен предлагает включить личного врача Ю. Тимошенко на паритетных началах в состав комиссии Министерства здравоохранения во главе с заместителем министра Р. Моисеенко.

Пресс-служба отмечает, что перед этим к Н. Карпачевой поступило обращение народных депутатов по защите конституционного права на охрану здоровья и медицинскую помощь Ю. Тимошенко.

Также сообщается, что комиссия Минздрава вторично посетила Киевский следственный изолятор в целях выяснения обстоятельств, связанных с ухудшением самочувствия Ю. Тимошенко. Однако она отказалась от медицинского обследования специалистами Минздрава (*Николаевские Вести* (<http://nikvesti.com>). – 2011. – 21.08).

Обвинувачення не бачить необхідності в допиті російських високопосадовців, зокрема прем'єр-міністра В. Путіна й керівника «Газпрому» О. Міллера, у «газовій» справі экс-глави уряду України. Про це у Печерському райсуді повідомив О. Микитенко.

За його словами, у переліку свідків нікого з російської сторони немає і якщо буде відповідне клопотання, то суд його розгляне. На питання, чи зацікавлене обвинувачення у допиті російських свідків, прокурор зазначив, необхідності викликати свідків з російської сторони немає (*Путіна не допитуватимуть // Сільські вісті* (<http://www.silskivisti.kiev.ua>). – 2011. – 19.08).

Партія регіонів має найвищий рейтинг серед політичних сил в Україні. Такі дані соціопитування проведеного Центром ім. О. Разумкова.

Як зазначають соціологи, партійні електоральні рейтинги всіх політичних сил не змінилися або майже не змінилися порівняно з травнем

2011 р.

Найвищим залишається рейтинг Партії регіонів: за неї висловили намір проголосувати 15,4 % усіх опитаних, або 20,3 % тих, хто має намір взяти участь у голосуванні.

Показники Блоку Юлії Тимошенко становлять 13,7 % усіх опитаних, або 17,7 % тих, хто має намір взяти участь у голосуванні. Третій показник має Політична партія «Фронт змін» (8,8 % усіх опитаних, або 11,6 % тих, хто має намір взяти участь у голосуванні).

Подолати 3-відсотковий бар'єр могли б також партія УДАР В. Кличка (4,6 % усіх опитаних, або 5,7 % тих, хто має намір взяти участь у голосуванні), політична партія «Сильна Україна» (4,5 % та 5,5% відповідно), ВО «Свобода» (3,5 % та 4,9 % відповідно), Комуністична партія України (3,6 % та 4,6 % відповідно). Решта політичних сил набрали б менше 3 % голосів.

У серпні, як і у травні, частка респондентів, які вважають, що нинішня влада гірша, ніж попередня (30,4 %) перевищила частку тих, хто вважає, що нинішня влада краща, ніж попередня (18,7 %), хоча відносна більшість опитаних (43,2 %) схиляється до думки, що нинішня влада нічим суттєво не відрізняється від попередньої.

У серпні, порівняно з травнем, дещо зросла частка громадян, які висловили готовність узяти участь у протестних акціях – санкціонованих та несанкціонованих мітингах та демонстраціях, страйках, бойкотах.

Також зросло число опитаних, які вважають, що в разі значного погіршення умов життя краще вийти на вулицю з протестом, ніж терпіти матеріальні труднощі заради збереження порядку в країні.

Дослідження проведене соціологічною службою Центру ім. О. Разумкова з 10 по 17 серпня 2011 р.

Було опитано 2007 респондентів віком від 18 років у всіх областях України. Теоретична похибка вибірки (без врахування дизайн-ефекту) не перевищує 2,3 % з імовірністю 0,95 (*Західна інформаційна корпорація* (<http://zik.ua>). – 2011. – 22.08).

Украина когда-нибудь придет к двухпартийной системе по американскому образцу.

Такое объединение партий – честный и нормальный процесс, уверена советник Президента А. Герман. «Мелкие партии в Украину в той или иной степени имеют ту или иную зависимость от двух крупнейших партий – правящей или оппозиционной. Это ни для кого не секрет. Об этом просто никто не говорит вслух. Поэтому объединение сил, близких по политическим взглядам, видением перспектив – это честный и нормальный процесс. И демократический», – заявила А. Герман.

Советник Президента считает, что объединение сил для реформ – очень позитивный процесс. «Он, безусловно, не означает, что в Украине будет только одна партия. Но если бы их было две, как, например, в США или

других странах, где есть две основные партии, которые поочередно находятся у власти, это достаточно зрелая система демократии», – уточнила она (*КИД* (<http://zadonbass.org>). – 2011. – 20.08).

Председатель Верховной Рады, лидер Народной партии В. Литвин исключает вливание его политической силы в Партию регионов.

«Речь не идет о том, чтобы влиться, речь может идти об объединении», – сказал он, отвечая на вопрос, готова ли Народная партия влиться в ПР. При этом он подчеркнул, что вопрос объединения должен решаться на основе диалога, который должен состояться непосредственно в ПР и, прежде всего, в партии, лидером которой он является.

Спикер напомнил, что дискуссия об объединении с ПР ведется с внеочередных парламентских выборов, которые состоялись в 2007 г. (*TopMedia* (<http://topmedia.com.ua>). – 2011. – 22.08).

В ряды Партии регионов следом за партией «Сильна Україна» С. Тигипко могут войти «Фронт змін» А. Яценюка и даже «Свобода» О. Тягнибока. Такое мнение выразил политолог, руководитель социологической службы «Украинский барометр» В. Небоженко.

«Все проекты, которыми руководит оппозиция, или те политики, на которых рассчитывает Партия регионов, – Тигипко, Яценюк и даже “Свобода” – могут стать жертвами интеграционных процессов, которых требует Партия регионов. Да, даже “Свобода” или ее часть... Потому что за все нужно платить. Им дали возможность за счет оппозиции подняться, теперь их очередь помогать Партии регионов на парламентских выборах», – отметил эксперт.

«А что думал Яценюк? Ему дали возможность собрать голоса по всей Украине, когда Партия регионов имитировала электоральный плюрализм во время президентской кампании. Они (“Фронт змін”, “Свобода”) два года пользовались самыми дорогими телеканалами Украины при полном уничтожении доступа оппозиции к официальным СМИ», – утверждает В. Небоженко.

Однако партии с низким рейтингом, по словам политолога, не будут вступать в Партию регионов. «Партии, которые имеют очень маленький процент, не могут объединяться с большими партиями, поскольку это свидетельствует о кризисе партии. Если к Партии регионов, которая имеет 25 % электората, присоединить, например, Литвина, который не имеет процента электората, то это свидетельствует о страшном кризисе Партии регионов, а не о неудаче Литвина», – отметил В. Небоженко.

Что касается «Нашої України», то, по мнению эксперта, вряд ли В. Ющенко «пойдет на такое самоубийство и затащит “Нашу Україну” под крыло Партии регионов».

В. Небоженко считает, что в случае вступления в Партию регионов

партии «Фронт змін» и ВО «Свобода» часть малоизвестных партийцев выйдут из рядов политических организаций.

По мнению политолога, у тех, кто не согласится «поступать» к «регионалам», есть хорошие перспективы баллотироваться на выборах в мажоритарных округах. «Если Партии регионов не удастся через административный ресурс контролировать выборы в Верховную Раду, то, конечно, все эти люди пойдут по мажоритарным округам. Думаю, немало из них свое нежелание вступать в Партию регионов будут подавать как большое политическое преимущество, и я думаю, что электорат это оценит как заслугу», – заявил В. Небоженко (*MIGnews.com.ua* (<http://www.mignews.com.ua>)). – 2011. – 22.08).

Одним із найголовніших завдань опозиційних сил є не допустити прийняття провладною партією нового виборчого закону, який унеможливить проведення демократичних виборів в Україні, заявив лідер політичної партії «Фронт змін» А. Яценюк.

«Завдання опозиції – не дати можливості Партії регіонів переписати виборчий закон під Партію регіонів. Тому що те, що сьогодні запропонував парламенту Кабінет Міністрів, є ніщо інше, як переписування закону заради формування конституційної більшості під провладну партію», – підкреслив він. Не допустити такого сценарію, сподівається А. Яценюк, Україні допоможуть її західні партнери.

Він наголосив, що влада діє як хунта і її треба зупинити. Це можна зробити, зруйнувавши монополію Партії регіонів, відновивши баланс влади. Тому результатом виборів 2012 р. має стати об'єднання демократичних сил у новому парламенті, формування демократичної більшості: «Ми повинні дійсно об'єднатися (у новому парламенті). Дві колони, можливо три, які йдуть зараз на вибори як опозиційні демократичні сили, повинні чітко дати відповідь на питання: що і як вони роблять у новому парламенті? Така робота повинна дати 226 голосів народних депутатів України, які не є васалами Партії регіонів, які не підконтрольні Президенту В. Януковичу, а підконтрольні тільки народу України, який за них голосував. Тоді це буде нова якість політики. Тоді ми зможемо змінити те, що відбувається сьогодні в країні».

А. Яценюк зазначив, що про координацію дій у парламенті опозиційні сили домовляються сьогодні в Комітеті опору диктатурі.

Він вважає недоцільним об'єднання опозиції в одну партію. «Тому що дві опозиційні партії обов'язково завжди отримують більшу кількість мандатів у парламенті, ніж одна. Наприклад, останній випадок у Великобританії, коли дві опозиційні партії сформували більшість у британському парламенті. Але опозиція зобов'язана не просто координувати зусилля, а спільно діяти заради захисту виборів та захисту інтересів українців. Опозиція повинна разом боротися із закриттям шкіл, лікарень, за підвищення зарплат і зменшення витрат на утримання Президента і Кабінету

міністрів, боротися з неконституційними рішеннями щодо скорочення соціальних пільг. Саме на це будуть спрямовані перші кроки опозиції в парламенті. Найважливіше – боротися за довіру громадян» (*Рупор Житомира* (<http://ruporzt.com.ua>). – 2011. – 19.08).

Перший заступник голови партії «Батьківщина» О. Турчинов вважає, що нинішня влада не планує демократичних виборів.

«Коли ми не захистимо Україну сьогодні, виборів, як і у Радянському Союзі, не буде. Формально вибори то були, але 100 % голосували за владу», – заявив він, повідомляє прес-служба партії.

За його словами, якби вибори відбулися сьогодні, Партія регіонів уже нічого б не отримала в парламенті. «У всякому разі тієї більшості, якої вони прагнуть», – уточнив О. Турчинов.

Саме тому, на його думку, Партія регіонів планує протягнути через парламент закон про вибори до ВР «таким саме, яким вони зробили закон про вибори до місцевих рад». «Це коли можна фальшувати вибори ще до того, як вони відбулись, коли можна формувати підконтрольні виборчі комісії тощо», – пояснив О. Турчинов.

Він додав, що ті процеси, які влада запустила сьогодні в суспільстві: побудова жорсткої монополії в економіці, у політиці, у зовнішньоекономічних питаннях – це чисті елементи тоталітарної системи.

Він також заявив, що сьогодні в кожному регіоні при цій владі є «відповідальні» особи, які представляють верховну владу на місцях і вирішують економічні питання неекономічними засобами.

За його словами, у таких масштабах, як сьогодні досі в Україні корупції не було. «У нас не було, вибачте, “смотрящих” у регіонах», – сказав О. Турчинов (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 20.08).

Первый зампреда партии «Батьківщина» А. Турчинов считает, что оппозиция должна игнорировать политические ток-шоу на «Унтере» и Первом национальном канале.

По мнению А. Турчинова, политические ток-шоу «полностью отредактированы и режиссура также не принадлежит ведущему, представляющему эти программы. Это уже фактически технологии пропаганды, которые отрабатывает Администрация Президента». «В первую очередь это касается канала “Интер”. В то же время уже можно прогнозировать и Первый национальный», – уточнил политик.

«Если будет решение Комитета сопротивления диктатуре игнорировать это шоу (кстати, я считаю, что это правильное решение), безусловно, ходит я не буду», – отметил А. Турчинов. «В случае, когда все оппозиционные политические силы примут решение, что в связи с ограничением свободы слова в Украине игнорировать такие шоу, то полностью поддерживаю такое», – добавил он (*Николаевские Вести* (<http://nikvesti.com>). – 2011. –

21.08).

11 оппозиционных партий, объединенных в Комитет сопротивления диктатуре, требуют от партии «Наша Украина» исключить из своих рядов В. Ющенко и Ю. Еханурова. Об этом заявил вице-спикер Верховной Рады Н. Томенко в эфире 5 канала.

«После поведения на суде Виктора Ющенко наш комитет принял решение, что если в течение недели “Наша Украина” не исключит из партии Виктора Ющенко и Юрия Еханурова, мы исключаем “Нашу Украину” с этого комитета, так как к оппозиции такая “Наша Украина” не имеет никакого отношения», – сказал Н. Томенко.

Он также отметил, что в «данном случае она действует, как сателлит Партии регионов». «Они действовали как люди, которые пытались найти наиболее убедительные аргументы для защиты власти и отсутствия судопроизводства. Поэтому смешно было бы приглашать их на митинг оппозиции против диктатуры и политического преследования», – заявил вице-спикер (***Ющенко и Еханурова требуют исключить из «Нашої України» // Вечерние Вести (<http://gazetavv.com>). – 2011. – 19.08.***

Народный депутат от НУ – НС Т. Стецькив убежден, что от реакции властей на Народный марш протеста, который оппозиция планирует провести 24 августа в честь 20-й годовщины Независимости Украины, зависит украинская история.

«У меня складывается впечатление, что она (власть) сама пишет сценарий революционного самосуда, который будет уже не таким певческим, как был “майдан”. Я бы очень не хотел, чтобы так было», – сказал Т. Стецькив. При этом он добавил, что это зависит от власти, а не от оппозиции. «20-я годовщина Независимости и ее празднование покажет... ведь оппозиция собирается пройти Народным маршем на Крещатике, и от того, как будет реагировать на это власть, будет зависеть, как будет двигаться украинская история», – заявил политик.

Т. Стецькив отметил, что современная оппозиция напоминает оппозицию во времена акции «Украина без Кучмы», а по некоторым признакам Комитет сопротивления диктатуре, созданный нынешней оппозицией, напоминает Форум национального спасения, который был создан в 2001 г. (***Обозреватель (<http://obozrevatel.com>). – 2011. – 23.08.***

«Украина вместе с РФ взяла на себя ответственность по решению приднестровского конфликта. Однако в полной мере не выполняет свои обязательства, а лишь декларирует намерения». Такое мнение выразил лидер Компартии Украины П. Симоненко на пресс-конференции в Донецке.

П. Симоненко отметил, что нынешняя власть в Приднестровье, также как и в Украине, полностью поддерживает не население, а «криминалитет» и

мафію. В то же время, по мнению лидера КПУ, первый секретарь Компартии Приднестровья О. Хоржан мог бы стать достойным главой государства и решить важнейшие социальные и экономические вопросы, в первую очередь в интересах простых граждан (*Официальный сайт Коммунистической партии Украины* (<http://www.kpu.ua>). – 2011. – 19.08).

Новым председателем Украинского всемирного координационного совета избран М. Ратушный, который до этого был заместителем председателя УВКС.

Делегаты от восточной и западной диаспор кандидатом на пост председателя выдвинули М. Ратушного, а представители «четвертой волны» эмигрантов своим кандидатом выдвинули М. Роздольскую.

«Понимаю, что не имею никаких шансов быть избранной председателем, но ради демократического выбора, которого я не увидела на форуме, я не буду снимать свою кандидатуру», – заявила М. Роздольская. За нее проголосовал 31 делегат, за М. Ратушного было отдано 176 голосов.

М. Ратушный в своей речи отметил: «В первый день форума звучало, что координационный совет превратился в туристическое бюро, но мы должны максимально ездить в диаспоры и заставлять чиновников ездить в украинские общины. Мы должны ездить с целыми багажниками книг и дисков, мы должны заставить власть выделять адекватную сумму на то, чтобы работать с зарубежными украинцами».

Также он отметил, что в этом году МИД было выделено на работу с зарубежными украинцами 100 тыс. грн. «Это ненормально. В той же Польше выделяются десятки миллионов», – отметил М. Ратушный (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2011. – 22.08).

З'їзд Української соціал-демократичної партії прийняв відставку голови партії Є. Корнійчука.

Також на цю посаду був затверджений В. Ткаченко, повідомляє прес-служба УСДП. Відповідне рішення було прийнято абсолютною більшістю.

Мотивуючи своє рішення, Є. Корнійчук заявив, що він не може приділяти достатньо часу роботі в партії, а також її розвитку, у зв'язку з зайнятістю власними судовими справами. «Судові розгляди з Генпрокуратурою сьогодні в мене забирають абсолютно весь час. Підписка про невіїзд фактично не дозволяє мені займатися партійною роботою – розвивати партію, спілкуватися з активом і їздити по регіонах», – заявив він.

Під час засідання політради він запропонував кандидатуру члена Київської міської організації УСДП В. Ткаченка на посаду голови партії.

Крім того, з'їзд ухвалив провести праймеріз, під час якого буде визначена нова кандидатура на посаду голови УСДП (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 20.08).

ЕКОНОМІКА

Украина готовит «Газпрому» предложения по сотрудничеству в газовой сфере. Об этом сообщил Премьер-министр Украины Н. Азаров.

«Миллер (глава “Газпрома”) и российская сторона ждут предложений от нас. Они сформулировали примерно, что они хотят. Мы сейчас изучаем и думаем над тем, а что мы можем предложить российской стороне для проведения переговоров», – сказал Н. Азаров.

Он подчеркнул, что министр энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко на последней встрече с А. Миллером никаких предложений от украинской стороны не передавал, поскольку «этот вопрос находится в стадии обсуждения и изучения» (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 19.08).

Министр энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко уверен в нахождении компромисса с Россией по пересмотру условий ценообразования на поставляемый в Украину природный газ. Об этом он сообщил в интервью телекомпании 5 канал.

«Переговоры идут непросто, но мы всегда находили компромисс, учитывая стратегический уровень наших отношений. Я думаю, так будет и в этот раз», – сказал он. При этом министр исключил так называемый белорусский сценарий развития событий, а также подчеркнул, что слияния Национальной акционерной компании «Нефтегаз Украины» с российским газовым монополистом «Газпром» в обмен на снижение стоимости газа не произойдет.

«Принципиальная позиция Президента заключается в том, что любая конструкция (взаимоотношений) может быть построена, но только на паритетных началах. Поэтому я вам скажу, чего не будет: не будет слияния “Нефтегаза” и “Газпрома” и не будет никакого белорусского сценария. Будет конструкция, которая будет выгодна обеим сторонам, но она будет базироваться на принципах паритетности», – сказал он.

Ю. Бойко также отметил, что в ближайшее время переговоры с рабочего уровня перейдут на официальный, после чего будут озвучены предложения, которыми украинская сторона будет добиваться пересмотра ценообразования (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2011. – 22.08).

Міністр енергетики й вугільної промисловості Ю. Бойко прогнозує скорочення імпорту російського газу через 5 років на 70 %, або на 28 млрд куб. м, порівняно із планованим обсягом закупівлі в 2011 р. – до 12 млрд куб. м газу на рік. Про це він заявив в інтерв'ю телекомпанії 5 канал.

«Ми плануємо за п'ять років вийти з 20 млрд куб. м газу власного видобутку на 27 млрд куб. м і, з огляду на програму енергозбереження й заміни газу на вугілля, ми плануємо, що будемо закуповувати російського газу через п'ять років 12 млрд куб. м», – сказав він.

Також Ю. Бойко повідомив, що у 2011 р. Україна скоротить споживання природного газу до 54 млрд куб. м, а у 2012 р. – ще на 8–10 млрд куб. м.

«Ми вже купили одну бурову платформу й зараз оголошуємо тендер на другу й починаємо реальний розвиток видобутку газу в Чорному морі. З одного боку, ми зменшуємо споживання газу на 8–10 млрд куб. м у наступному році – і одночасно ми збільшуємо видобуток у своїй країні», – зазначив міністр.

Основним фактором зростання власного газовидобутку, за його словами, стане розвиток шельфу Чорного моря (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 22.08).

С 29 августа по 9 сентября правительство и миссия МВФ проведут в Киеве переговоры о возобновлении кредитов в рамках программы stand-by, приостановленных в этом году из-за невыполнения Украиной обещаний начать пенсионную реформу и повысить тарифы на газ для населения.

«Если МВФ в сентябре даст нам деньги, то можно спокойно удерживать курс 8 грн до конца года», – полагает и президент Украинского аналитического центра А. Охрименко.

По мнению экспертов, кредиты МВФ помогут Украине покрыть дефицит внешней торговли, который за первое полугодие составил 1,801 млрд долл. по сравнению с профицитом на сумму 634 млн долл. за аналогичный период прошлого года. Положительное сальдо торговли услугами в размере 3,709 млрд долл. в первом полугодии этого года не смогло компенсировать дефицит торговли товарами, увеличившийся до 5,510 млрд долл., или более чем в два раза к аналогичному периоду прошлого года.

По мнению экспертов, до запланированных на осень 2012 г. парламентских выборов власти не заинтересованы в девальвации гривни и будут пытаться избежать сильного снижения курса, подтверждением чему служат и регулярные интервенции НБУ (*Стабильность гривни зависит от МВФ // Вечерние Вести* (<http://gazetavv.com>). – 2011. – 18.08).

19 августа Нацбанк Украины расширил максимально допустимую амплитуду годовых колебаний курса гривни до 5 %, заявил первый заместитель главы НБУ Ю. Колобов. По его словам, максимально допустимая амплитуда была расширена с 2 % до 5 % в контексте реализации ранее достигнутых соглашений с Международным валютным фондом о повышении гибкости курса.

Вместе с тем первый замглавы НБУ подчеркнул, что на текущий момент нет никаких оснований ожидать одномоментного усиления или ослабления

гривни в указанных параметрах (**НОВЫЙ МОСТ** (<http://most-dnepr.info>)). – 2011. – 19.08).

Текущий прогноз Национального банка Украины предполагает замедление инфляции в 2012 г. до уровня 7–8 %, тогда как в 2011 г. рост цен ожидается на уровне до 10 %. Об этом сообщил первый заместитель главы НБУ Ю. Колобов на брифинге в Киеве.

По его словам, окончательный прогноз будет сформирован в октябре – ноябре текущего года.

Напомним, некоторые эксперты считают, что темпы инфляции в августе могут оказаться вблизи нулевого уровня (**НОВЫЙ МОСТ** (<http://most-dnepr.info>)). – 2011. – 19.08).

На расходы по обслуживанию госдолга ежемесячной росписью ассигнований Общего фонда госбюджета Украины на январь – август 2011 г. предусмотрено 13 млрд 995,1 млн грн, по состоянию на 22 августа 2011 г. расходы по обслуживанию госдолга составили 12 млрд 174,7 млн грн (в том числе по внутреннему – 8 млрд 321,3 млн грн, по внешнему – 3 млрд 853,4 млн грн), что на 1 млрд 820,4 млн грн меньше и составляет 87 %. Об этом сообщила пресс-служба Госказначейства.

На погашение госдолга ежемесячной росписью финансирования Общего фонда госбюджета на январь – август 2011 г. предусмотрено 30 млрд 015,7 млн грн, по состоянию на 22 августа 2011 г. затраты по погашению государственного долга составили 26 млрд 360,9 млн грн (в том числе по внутреннему – 19 млрд 367,4 млн грн, по внешнему – 6 млрд 993,5 млн грн), что на 3 млрд 654,8 млн грн меньше и составляет 87,8 %.

Государственные заимствования предусмотрены росписью финансирования Общего фонда госбюджета на январь – август 2011 г. в сумме 72 млрд 861,8 млн грн, по состоянию на 22 августа 2011 г. до государственного бюджета поступило 53 млрд 645,4 млн грн (в том числе по внутреннему – 30 млрд 986,1 млн грн, по внешнему – 22 млрд 659,3 млн грн), что на 19 млрд 216,4 млн грн меньше и составляет 73,6 %.

В счет погашения задолженности перед государственным бюджетом предприятий-заемщиков по иностранным кредитам, привлеченным под государственные гарантии и по субкредитным соглашениям, заключённым в рамках совместных проектов со Всемирным банком и ЕБРР, ежемесячной росписью возврата кредитов на январь – август 2011 г. предусмотрено 3 млрд 329,2 млн грн, по состоянию на 22 августа 2011 г. в Общий фонд госбюджета поступило 435,1 млн грн, что на 2 млрд 894,1 млн грн меньше и составляет 13,1 %.

С учетом того, что госдолг постоянно растёт, то пропорционально будут увеличиваться и расходы на его обслуживание. Так, за первое полугодие общий объём государственного долга Украины увеличился на 10,8 %, или на

5,88 млрд долл. – до 60,18 млрд долл, в том числе внутренний госдолг на 12,3 % – до 21,94 млрд долл. и внешний госдолг на 10 % – до 38,23 млрд долл.

По состоянию на 1.01.2011 г. прогнозировалось, что нашей стране в счёт погашения и обслуживания долга нужно выплатить 10,06 млрд долл. (по другим данным – 88 млрд грн). Таким образом, до конца года Украине необходимо вернуть более 50 млрд грн. В частности, известно, что в декабре Украина должна погасить годовые облигации на 600 млн долл. и кредит российской группы ВТБ на 2 млрд долл.

Для погашения таких объёмов госдолга нужно или «вытаскивать» средства из золотовалютных резервов (38,2 млрд долл.) или привлекать дополнительные средства через еврооблигации. В текущем году Украина уже привлекла через евробонды около 3,5 млрд долл., а всего госбюджет-2011 предполагает привлечение за счёт еврооблигаций 4,5 млрд долл., то есть в запасе размещения до конца года остался лишь 1 млрд долл. Ещё одним путём является, например, пролонгация кредита группы ВТБ.

О сложности ситуации говорит тот факт, что при отсутствии финансирования со стороны МВФ золотовалютные резервы снизятся до конца года с нынешних 38,2 млрд долл. до 33-34 млрд долл. Если же Украина не получит третий транш кредита МВФ, то это больше ударит по госбюджету, золотовалютным резервам НБУ и доверию инвесторов к нашей стране (*NEWSru.ua* (<http://rus.newsru.ua>). – 2011. – 22.08).

Первый вице-премьер-министр, министр экономического развития и торговли Украины А. Ключев считает, что результаты работы экономики за семь месяцев текущего года свидетельствуют о закреплении положительных тенденций развития Украины.

Однако, по его словам, это только база для дальнейших преобразований. «Впереди – большая работа. Чтобы выйти на путь уверенного ускоренного развития Украины, нужно еще очень много сделать: продолжить реформы – от пенсионной и системы здравоохранения до реформы в ТЭК, продолжить развитие инфраструктуры и дерегуляцию экономики. Мы будем создавать условия для увеличения инвестиций в основной капитал, укреплять внутренний рынок, активно заниматься импортозамещением и энергосбережением», – заявил А. Ключев.

Правительство, отметил он, планирует упорно работать, чтобы постепенно выравнять торговый баланс страны.

Первый вице-премьер-министр заявил, что задачей правительства в начале 2011 г. было не только закрепление роста, но и решение проблем, которые обострил кризис. Это возобновление инвестиционной активности, повышение устойчивости финансовой системы и ослабление зависимости отечественных производств от колебаний мировых цен на сырье.

Ряд шагов способствовали постепенному расширению внутреннего рынка и повышению роли внутреннего спроса в обеспечении экономического

роста, отметил А. Ключев. По его словам, в текущем году повысилась роль инвестиционного спроса – общий объем инвестиций в основной капитал в январе – июне 2011 г. возрос на 15,9 % против падения на 7,4 % в январе – июне 2010 г.

Такая динамика, отметил первый вице-премьер, свидетельствует о выходе из инвестиционного кризиса на фоне общей стабилизации и роста экономики.

Основными факторами, которые стимулировали рост инвестиционной активности, по мнению А. Ключева, были сохранение макроэкономической стабильности и фискальная политика, направленная на поэтапное снижение налоговой нагрузки и увеличение финансирования из бюджета расходов развития.

Кроме того, важными факторами стали рост доходов предприятий более чем на 20 % по сравнению с началом прошлого года и увеличение чистого притока прямых иностранных инвестиций (по предварительным данным – до 3 млрд долл. США против 2,1 млрд долл. США в первом полугодии 2010 г.).

По словам А. Ключева, показательно, что объемы строительных работ в январе – июле текущего года возросли почти на 14 % (по сравнению с сокращением на 16,8 % в январе – июле 2010 г.). А. Ключев отметил, что существенная активизация строительной деятельности была связана в том числе с подготовкой к проведению в Украине в 2012 г. финальной части чемпионата Европы по футболу и активизацией строительства различных инфраструктурных и социальных объектов во всех регионах Украины вне пределов Евро-2012.

А. Ключев также отметил, что рост объемов экспорта украинских товаров и услуг обеспечила благоприятная внешнеэкономическая конъюнктура. Но, по его мнению, важно, что произошел рост экспорта не только металлургической (34,9 %) и химической продукции (в 1,6 раза), но и продукции машиностроения (36,4 %) и АПК (41,2 %).

По словам первого вице-преьера, на фоне общего показателя прироста объемов промышленного производства (8,7 % за январь – июль) положительно выглядят показатели машиностроения – вида промышленной деятельности, ориентированного на производство продукции с высокой долей добавленной стоимости, в котором рост превысил 20 %.

А. Ключев подчеркнул, что правительство внимательно следит за развитием мировой экономики и готово к разным сценариям. По его словам, возможные риски учитываются в соответствующих программах (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 22.08).

Завдяки позитивним тенденціям росту економіки надходження до державного бюджету за сім місяців 2011 р. зросли на 23,9 % – до 168,8 млрд грн (у тому числі за загальним фондом зростання відбулося на 30,5 % – до 142,9 млрд грн). Про це повідомив перший заступник міністра фінансів А. Мярковський.

«Усі надходження до державного бюджету відбуваються в умовах нового Податкового кодексу, – підкреслив А. Мярковський. – Це дає можливість знизити податкове навантаження, стимулювати впровадження новітніх енергоощадних технологій та забезпечити підтримку окремих галузей економіки. Загальний обсяг преференцій на рік сягає 47 млрд грн» (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 22.08).

Предприятие «Укрнафта» должно работать над тем, чтобы увеличить добычу нефти, а не сократит ее. Об этом заявил в рамках встречи с главой правления компании Премьер-министр Н. Азаров.

Таким образом, «Укрнафта» должна направить свои ресурсы на развитие и стабилизацию в следующие два-три года. Компания должна создать план необходимых мер, которые способствуют увеличению добычи нефти. Н. Азаров отметил, что министр энергетики страны, а также правительство окажут в этом содействие.

Также будет оказано содействие в сокращении различных бюрократических процедур, связанных с получением лицензии на бурение. Премьер добавил, что должны быть внедрены современные технологии нефтедобычи, к примеру горизонтальное бурение, и пр. (УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 20.08).

Транзит російської нафти через Україну до Європи в липні скоротився на 96,21 % порівняно з червнем 2011 р. і становив 116,6 тис. т. Про це повідомляють у Міністерстві енергетики та вугільної промисловості.

Порівняно з липнем 2010 р. транзит нафти з Росії скоротився на 93,06 %.

У червні 2011 р., за даними Міненергосугілля, транзит нафти через Україну становив в 3,07 млн т.

У цілому, у січні – липні 2011 р. транзит нафти через Україну становив 10,72 млн т, що на 9,68 % менше, ніж за сім місяців 2010 р.

Агентство нагадує, що на сьогодні російська нафта транспортується через Україну тільки по нафтопроводах «Дружба».

На думку директора Інституту енергетичних досліджень Д. Маруніча, різке падіння транзиту російської нафти через територію України в липні пояснюється двома причинами: зупинкою європейських споживачів російської нафти на ремонт, а також зниженням поставок на українські НПЗ.

За його словами, падіння показників транзиту й небажання вирішувати проблему поставок нафти на Одеський НПЗ свідчить про те, що в Міненерго не мають наміру шукати можливості реалізації положень угоди з транзиту нафти. «У результаті, визначені в міжурядовій угоді з транзиту нафти, яку підписав міністр енергетики Ю. Бойко в Москві в листопаді 2010 р., обсяги транзиту не будуть досягнуті за підсумками 2011 р., що призведе до подальшого погіршення фінансових показників ВАТ «Укртранснафта», –

зазначив Д. Маруніч (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 23.08).

Україна і Росія домовилися о спільному серійному виробництві Ан-148-100 і його модифікацій, різних видів двухвостових двигателів АІ-222-28 і Д-36-МБ.

Як повідомляє Агентство по управлінню державними корпоративними правами і майном України, відповідний протокол підписали голова відомства Д. Колесніков і заступник міністра промисловості і торгівлі РФ Д. Мантуров.

Сторони також закріпили договірність о поставці запасних частин і комплектуючих в період всього терміну експлуатації авіаційної техніки.

«Протоколом, підписаним сьогодні, ми не тільки зміцнили українсько-російське співробітництво в авіаційній галузі, але і поставили нові важливі завдання. Результатом цього співробітництва стане підвищення конкурентоспроможності і завоювання повного довіри до наших літаків», – цитує прес-служба слова Д. Колеснікова.

Підписаний в Москві протокол є невід'ємною частиною угоди між урядами України і РФ і вже вступив в дію, зазначили в українському відомстві (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2011. – 22.08).

Україна за підсумками роботи металургійних підприємств у липні 2011 р. збільшила виробництво сталі на 10,3 % порівняно з липнем 2010 р. – до 2,73 млн т.

Таким чином, наша країна посіла 10 місце в рейтингу 64 країн – основних світових виробників цієї продукції, складеному Всесвітньою асоціацією виробників сталі (WSA).

За підсумками червня 2011 р. Україна займала восьме місце в рейтингу, збільшивши виплавку сталі на 18,1 % порівняно з червнем 2010 р. – до 2,97 млн т.

До першої десятки країн-виробників за підсумками липня увійшли: Китай (59,3 млн т, зростання на 15,5 %), Японія (9,108 млн т, падіння на 1,2 %), США (7,457 млн т, зростання на 10,2 %), Індія (6,16 млн т, зростання на 6,3 %), Росія (5,95 млн т, зростання на 8,1 %), Південна Корея (5,659 млн т, зростання на 21,7 %), Німеччина (3,669 млн т, зростання на 5,7 %), Бразилія (3,121 млн т, зростання на 8,2 %), Туреччина (2,858 млн т, зростання на 19,3 %) і Україна (2,73 млн т, зростання на 10,3 %) (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 22.08).

Великий бізнес сплатив до державного бюджету 74,5 млрд грн платежів.

Це становить 69,5 % від загальної суми збору платежів до бюджету. Про це повідомив заступник голови ДПС О. Клименко.

У 2011 р. критеріям великого платника податків, визначеним Податковим кодексом, відповідають 1146 платників, що становить 0,14 % від загальної кількості платників податків.

Найбільше платежів до державного бюджету зібрано від діяльності у сфері переробної промисловості – 22,2 млрд грн, добувної промисловості – 16,26 млрд грн, а також від операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – 13,29 млрд грн (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 21.08).

Задолженность предприятий ТКЭ перед ДК «Газ Украины» за природный газ, потреблённый с начала отопительного периода 2010–2011 гг. (с 1 октября 2010 г.), по состоянию на 19 августа 2011 г., составляет 4,2 млрд грн (без ПАО «Киевэнерго»). Уровень расчётов предприятий ТКЭ составляет 71 %, сообщила пресс-служба предприятия.

Наибольшая задолженность у предприятий ТКЭ Донецкой (762 млн грн), Днепропетровской (641 млн грн), Харьковской (594 млн грн), Луганской (268 млн грн), Одесской (232 млн грн), Запорожской (153 млн грн), Львовской (141 млн грн), Киевской (118 млн грн) областей, а также АР Крым (213 млн грн) и г. Севастополь (100 млн грн).

Задолженность столичной энергокомпании ПАО «Киевэнерго» за 2010–2011 гг. составляет 1,29 млрд грн (уровень оплаты в 2011 г. – 74 %).

Самый низкий уровень расчетов за потреблённый с 1 октября 2010 г. природный газ у предприятий ТКЭ Закарпатья (4 2%), г. Севастополь (52 %), АР Крым (56 %), Ивано-Франковской, Луганской (по 60 %), Донецкой (63 %), Днепропетровской (65 %), Житомирской (66 %), Харьковской, Одесской, Ривненской (по 67 %) и Кировоградской (70 %) областей.

Как сообщалось, задолженность предприятий ТКЭ перед ДК «Газ Украины» за природный газ, потреблённый с начала отопительного периода 2010–2011 гг., по состоянию на 25 июля 2011 г. (с 1 октября 2010 г.), составляла 4,7 млрд грн (без ПАО «Киевэнерго»). Уровень расчётов предприятий ТКЭ составлял 67 %.

Наибольшая задолженность была у предприятий ТКЭ Донецкой (792 млн грн), Днепропетровской (684 млн грн), Харьковской (679 млн грн), Луганской (291 млн грн), Одесской (249 млн грн), Запорожской (191 млн грн), Львовской (159 млн грн), Киевской (149 млн грн), Полтавской (135 млн грн), Житомирской (110 млн грн) областей, а также АР Крым (230 млн грн) и Севастополя (103 млн грн).

Задолженность столичной энергокомпании ПАО «Киевэнерго» за 2010–2011 гг. составляла 1,12 млрд грн (уровень оплаты в 2011 г. – 75 %) (*NEWSru.ua* (<http://rus.newsru.ua>). – 2011. – 23.08).

Задолженность по заработной плате будет погашена до конца 2011 г. по всей Украине. Об этом заявил начальник управления мониторинга рынка задолженности выплате по зарплате Министерства социальной политики Я. Диденко.

«Правительство и Президент постоянно ставят задания о необходимости полного погашения задолженности по выплате заработных плат, и Президент поставил задание полностью погасить задолженность по выплате зарплат до конца года. Мы делаем все, чтобы это задание выполнить», – заявил Я. Диденко.

По его словам, по состоянию на 1 июля «больше 140 тыс. людей не получили вовремя зарплаты, поэтому все органы центральной и региональной власти контролируют данную ситуацию».

Как сообщил Я. Диденко, лидируют по задолженностям такие промышленные области, как Донецкая, Харьковская, Луганская.

Также высокий уровень задолженности в аграрной промышленности и транспортной отрасли.

При этом он отметил, что «с 1 марта по 1 июля 2011 г. задолженность по выплатам зарплат уменьшилась до 1 млрд 186 млн грн, то есть уменьшилась почти на 0,5 млрд грн» (***Украинцам пообещали вернуть долги по зарплате до конца года // Вечерние Вести (<http://gazetavv.com>). – 2011. – 18.08.***)

В Україні станом на 22 серпня обмолотили ранні зернові та зернобобові на 11,2 млн га, тим самим повністю завершивши збір цих культур. Про це йдеться у повідомленні Міністерства аграрної політики і продовольства.

Згідно із повідомленням, у цьому сезоні зібрано 34,2 млн т зерна.

Середня врожайність ранніх зернових становила по країні 30,6 ц/га проти 24,7 ц/га в 2010 р.

Найбільшу кількість зерна намолотили: Одеська область – 2,7 млн т, Вінницька – 2,4 млн т, Херсонська – майже 2,3 млн т, Миколаївська та Харківська області – по 2,2 млн т, Запорізька та Дніпропетровська – по 2,1 млн т, Донецька – 1,9 млн т, Автономна Республіка Крим – 1,8 млн т, Кіровоградська та Хмельницька – по 1,6 млн т, Полтавська – 1,5 млн т, Черкаська – 1,4 млн т.

Найвища врожайність ранніх зернових була у Вінницькій і Хмельницькій – 42 ц/га, Черкаській – 37,1 ц/га.

Загальний урожай пшениці цього року становив 23,2 млн т, ячменю – 9,5 млн т, гороху – 389 тис. т, жита – 604 тис. т.

Крім того, Україна намолотила 1,4 млн т ріпаку при врожайності 17,3 ц/га.

За даними Мінагропроду, станом на 18 серпня на сертифіковані зернові склади надійшло майже 9,6 млн т зерна (28 % намолоченого), у тому числі: пшениці – 6,1 млн т, ячменю – 2,14 млн т, гороху – 71,5 тис. т, жита – 66,5 тис. т.

При цьому співвідношення продовольчої пшениці до фуражної становить у середньому 70 % на 30 %.

Нині регіони нарощують темпи збирання пізніх круп'яних культур.

Зокрема, гречка прибрана з 38 тис. га, її намот становить 40 тис. т при врожайності 10,5 ц/га.

Просо обмолочене на площі 58 тис. га, отримано 106 тис. т зерна при врожайності 18,4 ц/га (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 22.08).

Регіони України повинні закупити у власні резерви 1,7 млн т зерна. Про це повідомив перший заступник міністра економічного розвитку й торгівлі В. Копилов. За його словами, такі обсяги встановлені урядом. Створення регіональних резервів дає змогу сформувати запаси для забезпечення виробництва соціальних сортів хліба.

Як ми вже повідомляли, аграрії країни, за різними оцінками, зберуть 47–50 млн т зерна нового врожаю, проти 39,3 млн 2010 р. (*Для соціального хліба закуплять зерно // Голос України* (<http://www.golos.com.ua>). – 2011. – 19.08).

Українські агрохолдинги для мінімізації ризиків починають інвестувати в розвиток виробництва картоплі. Про це йдеться у повідомленні Українського клубу аграрного бізнесу (УКАБ).

У прес-релізі зазначається, що стимулює розвиток картоплярства в Україні відсутність конкуренції в цьому сегменті, оскільки 97–98 % виробництва картоплі зосереджено в господарствах населення.

За прогнозами УКАБ, протягом найближчих п'яти років частка агрохолдингів у виробництві картоплі в країні становитиме щонайменше 10–15 %. При цьому експерти наголошують, що інтерес холдингів до цього сегменту зростатиме, незважаючи на необхідність витратних інвестицій в інфраструктуру, логістику та маркетингову складову (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 18.08).

За оцінками спеціалістів Державного земельного агентства, у перший рік після зняття мораторію на продаж сільськогосподарської землі її вартість не перевищуватиме 500–700 долл. за га. Однак щороку ціна зростатиме. Питання лише в тому – з якою швидкістю. Впливати на темпи цього зростання, на думку голови Держземагентства С. Тимченка, будуть три головні чинники: розвиток інфраструктури АПК та села, консолідація земель у більші масиви для зручності обробки, підвищення якості ґрунтів.

«Чим швидше ці процеси відбуватимуться в нашій державі, тим швидше зростатиме ціна. Але те, що вона зростатиме, – однозначно, – заявив С. Тимченко в Дніпропетровську на семінарі, де обговорювали питання

запровадження ринку землі. – Кожен власник паю, земельної ділянки має знати, що земля і її оренда тільки дорожчатимуть».

За словами очільника Держземагентства, на сьогодні вартість 1 га сільськогосподарської землі в західноєвропейських країнах, зокрема Нідерландах, Франції, досягає 10 тис. євро, а в таких країнах, як Польща, Угорщина – від 3 тис. євро і вище. При цьому якість цієї землі нижча, ніж в Україні.

До речі, Кабмін змінив коефіцієнт розрахунку нормативно-грошової оцінки землі, підвищивши його майже вдвічі. Сьогодні 1 га сільгоспугідь за цим коефіцієнтом коштує в середньому 11 800 грн, а з нового року ця цифра зросте до 19 900 грн. На сьогодні орендна плата за 1 га становить 350 грн, а за новою формулою розрахунку буде 600–700 грн. Більше того, за словами С. Тимченка, у рамках земельної реформи уряд перегляне формулу нормативно-грошової оцінки землі у бік підвищення. Це також підтверджує, що земельні ціни щороку зростатимуть (*Біловицька Н. По чому українська земля продається? // Урядовий кур'єр (<http://www.ukurier.gov.ua>). – 2011 – 19.08*).